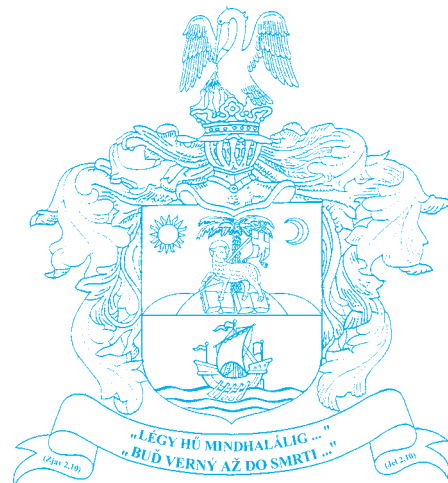

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXIII. évfolyam

7–8. szám

Komárom, 2012. július–augusztus

Ára 70 cent

FELNÖTTÉ VÁLNI A SZERETETBEN

„Törekedjete a szeretetre...” (1Kor 14,1a). Jézus Krisztus kereszthalálából és földöntúli szeretetéből a világ a mai napig bőségesen táplálkozhat. A hívő embert ezért mindig annak kell foglalkoztatnia, hogy mi haszna van a világnak abból, hogy ő Jézus Krisztus követője. A Bibliaolvasó vezérfonal szerint mostanában a korinthusi gyülekezet belső életét követhetjük figyelemmel, és sok minden elmondható a tagjairól, csak éppen az nem, hogy szeretik egymást (1Kor 1,11–12; 11,18).

Pál apostol türelmesen megmagyarázza a gyülekezetnek, hogy nem a világ lelkét kapták, amely az arroganciát és önzést bőségesen terjeszti, hanem Isten Lelkét, amely a szeretetre vezet (1Kor 2,12). A hívő embernek nem magából vagy a világból, hanem a golgotai kereszt szeretetéből kell kiindulnia és táplálkoznia. A golgotai kereszt a feltámadásról és bűnbocsánatról szól. Csakhogy az új életre való feltámadás nemcsak halálunk utánra vonatkozik, hanem már itt, ebben az életben elkezdődik, amikor a szívünk „feltámad” és újjászületik a Krisztus szeretetére (Róma 6,4; Kol 3,1–2). A bűnbocsánat nemcsak Isten haragjának feloldását jelenti, hanem szívünk és lelkünk rendbetételét is, amely aztán a szeretetben mutatkozik meg és csúcsozódik ki (1Jn 4,7).

Hit által felnőtté válni a szeretetben! Ha ez a folyamat nem indul meg, akkor ott baj van a lelki és hitbeli dolgok megértésével és megélésével (1Kor 3,1).

Igaz, a hitbeli és lelki ismeretek terén élenjárók a korinthusiak (1Kor 1,5–7), a gyakorlatban viszont megbuktak, ami azt jelenti, hogy meg kell tanulni a másikat is szeretni, nem csak a saját érzést és lelkivilágot. Annyit ér az ember hite, amennyi szeretetet tud adni. Nem véletlen, hogy a szeretet himnusza (1Kor 13) pont a korinthusiaknak íródott. De csak nekik?

A világiak véleményét hallgatva a mai egyházzal olykor azzal szembeütközünk, mintha csak úgy önmagunknak lennénk, megelégedve saját üdvösségünkkel és dogmáinkkal. Az is észlelhető, hogy az egyházban ki-ki úgy él változatlanul, ahogy megszokta, és nem törekszik a hitbeli nagykorúságra, ami által a szeretetet hivatott gyakorolni. Ehelyett hagyja beszívárogni saját életébe azt a világi lelkiséget, amely csupán önmagára gondol és önma-

(Folytatás a 2. oldalon)

Rimakokován ülésezett a Zsinat Engedélyezték Györke átlépését

Június 21-e és 23-a között Rimakokován került sor egyházunk Zsinata 6. ülésére. A legnagyobb vitát a lelkeszi díjlevél tervezete, a közalapi törvény megnyitása és a györkei gyülekezet kérvénye váltotta ki. A napirendi pontokon kívül a képviselők foglalkoztak a Zsinat szlovák tagjai által küldött levéllel is (ugyanis a zsinati ülésen most sem jelentek meg a két szlovák – a nagymihályi és az ondava-hernádi – egyházmegye képviselői, akik távolmaradásuk okát az egyház vezetéséhez eljuttatott levélben indokolták), két témakör megvitatását pedig az őszi ülésre halasztották.

Az előző ülés jegyzőkönyvének az elfogadása után **Fazekas László** püspök az írásban betervezte, a 2011. évről szóló jelentése néhány szegmensére hívta fel szóban a jelenlévők figyelmét. Ez elsősorban a külföldi egyházi szervezeteknek fizetendő tagsági díjakra, valamint a bécsi koreai gyülekezet és a németországi egyházak által nyújtott támogatásokra vonatkozott. A Zsinat az egyházhoz tartozó szervezetek által benyújtott írásos jelentések után hozta meg azt a határozatát, mely szerint a Zsinati Tanács állítsa össze azon szervezetek jegyzékét, melyek be- és elszámolási kötelezettséggel tartoznak az egyháznak, valamint készüljön egy lista arról is, hogy mely civil szervezeteket ismeri el az SZRKE saját egyházi szervezetének.

A képviselők tárgyaltak a lelkeszi díjlevél tervezetéről is, amely törvé-

(Folytatás a 22. oldalon)

Pákolitz István

GYÖKÉR

Szeretet

Szeretet

Zúzvara csipkézte
leveled

Szeretet

Szeretet

Jégeső cifrázta
friss virágkelyhedet

Szeretet

Szeretet

Félérett gyümölcsöd letépték
a felnőtt gyerekek

Szeretet

Szeretet

Talán még megmaradt
sértetlen megmaradt
szívünkől kihajló
újra is
azért is kihajló
elpusztíthatatlan
gyökered

Szeretet

Szeretet

Az ÚR színe előtt

Uram, szívből köszönöm, alázatosan és gyermeki módon, hogy annyi sok jót nyilvánítottál ki irántam, és sokkal jobbat tettél velem, mint amit érdemeltem volna. Öröktől fogva kiválasztottál engem, és beírtad nevetem a könyvedbe, és azok között engedted megszületnem, akik Teneked lélekben és igazságban szolgálnak. Drága ígéretet is adtad nekem, és befogadtad szívemet a Te kötetelékedbe. Csodálatos módon vezettél engem ifjúságomtól fogva. Istenem, mindmáig segítettél engem. Megőriztél engem sok nyomorúság és szerencsétlenség idején. Uram, azt szeretném tenni, amit a kegyelmedből tehetek. Harcolni akarok mindennemű kísértés ellen. Erősíts meg engem lélekben és a belső emberemben, hogy a jó harcot harcoljam. És ha már ezen a bűnös világon annyi jót teszel velem, mennyi jóságot mutatsz majd irántam ott fenn a mennyben? Segíts, hogy tudjak elfeledkezni magamról és elveszni cseppként a Te tengeredben. **Ámen.**

Conrad Mel

FELNÖTTÉ VÁLNI A SZERETETBEN

(Befejezés az 1. oldalról)
gának él (1Kor 2,12). Ennek eredménye, hogy nem gyakorolja a szeretetet, nem vállalja a gyülekezettel való terheket (Gal 6,2), és egyre inkább elmarad az együlekezeti közösségből is: más dolga van.

Vajon ki vezeti milderre? Krisztus Lelke biztos nem! Bizony, ezt a lelkiiséget a világtól tanulta el, meg azt is, hogyan legyen találékony a magyarázkodásban és mentegetőzésben, ha szembesítik azzal, hogy önmagára gondol és önző a vallásossága. Közben nem

veszi észre, hogy egyre inkább Istentől idegen életet él, akár az életvitelben, akár a szeretet gyakorlásában (1Kor 5,1; Gal 5,15). Vagy túl hangos mások irányában és kitartó a saját igazsága hangoztatásában és ismételtetésében, ha az egyházban valami nem tetszik

neki (1Kor 6,1–8). Kinek mi haszna abból, amit a korinthusiak e téren művelnek? Van-e ebből haszna Jézus Krisztusnak vagy a misszióknak, a világnak, az egyháznak? Egyáltalán semmi haszon ebből, sőt, a krisztusi szeretet nélkül a hit kárt vall és értéktelenné lesz (1Tim 1,19).

Csak egy igazság van, amely hasznára van a világnak: Krisztus szeretete. Ha azt akarjuk, hogy boldogok legyünk, ahhoz egy olyan hajtómotorra van szükségünk, aminek az a neve: szeretet. A szeretet hozza létre és élte a boldogságot, tartja azt mindig frissen. Ezért van szükségünk a szeretetre, de nem az emberire – ahogy azt a korinthusi gyülekezet példája mutatja –, hanem a krisztusi szeretetre, amely soha nem hervad el és nem fárad el.

Ez a szeretet viszont nem mutatkozik meg magától, hanem az igének és a Szentléleknek engedelmessé ember szívekre van szüksége, hogy hamisítatlan és érezhető formában tudjon megnyilvánulni a világ előtt. Erre az igyekezetre buzdít Pál apostol, hogy a szeretetben boldogok és másokat gazdagító keresztyének legyünk.

Ifj. Demes Tibor

Szeretve

és érinthetetlenül

Tízéves lehettem. Volt az osztályunkban egy fiú, akit egyáltalán nem kedveltünk. Stréber besúgó volt, és a verekedéseinkben is gyakran cserbenhagyott minket.

Egy nap eldöntöttük – kegyetlenül és meggondolatlanul, amilyenek alkalmanként a gyerekek –, hogy megneveljük: jól elrakjuk. Amikor azonban a megbeszélte reggel az iskola kapuja előtt a megadott jelre várakoztunk, láttuk, mint jön az édesapjával. Ezen a reggelen mindkettőjük útja erre vezetett. Az apa, szülővárosának egyik tekintélyes polgára volt, és mi, gyerekek is tiszteltük őt.

Az iskola kapuja előtt elbúcsúztak egymástól. Az apa megsimogatta gyermeke arcát és fejét, néhány jó szót szolt, majd elmenőben néhányszor még vissza-visszafordulva integetett is neki.

Ez a jelenet különös érzéseket váltott ki bennünk. A betervezett verés elmaradt. Biztos, hogy nem az apjától való félelem miatt. Érdekes bátortalanság fogott el minket, ez fékezte meg indulatos vágyunkat. Az édesapa annyira szerette fiát, hogy mi egyszerűen nem emelhettünk rá kezdet...

Willi Hoffsümmer

(Németből fordította: Csík György)

„Vegyétek ezt fontolóra, tanácskozzatok és beszéljétek meg!” (Bír 19,30b). „Abban az időben nem volt király Izráelben. Mindenki azt csinálta, amit jónak látott” (Bír 21,25).

Kedves Szolgatársak, testvéreim az Úr Jézus Krisztusban! Ezen a mai nyitó áhítaton egy *mintha* bírósági esetről szeretnék szólni. Erkölcsi esetről van szó, amely sokakat megbotránkoztatott – talán azokat is, akik a Bibliaolvasó vezérfonal szerint épp a napokban olvastak róla. Ráadásul Isten igéje is arra buzdít, hogy: „Vegyétek ezt fontolóra, tanácskozzatok és beszéljétek meg!” (Bír 19,30b).

Mielőtt azonban ítéleznénk, jó lenne, ha bölcs bírakként – mint akik önmagunkat is készek vagyunk megvizsgálni – magunkba szállnánk mindannyian, fontolóra vennénk és alaposan mérlegelnénk ezt az esetet gondolatainkban. Komolyan, higgadtan hányjuk vessük meg a történeteket, esetleg merjünk párhuzamot vonni korunkkal, saját életünkkel. Tárgyaljuk meg szabadon, azaz merjünk beszélni róla egymás között is akár; ismertessük véleményünket és komolyan mérlegeljünk, fejezzük ki egyértelműen álláspontunkat, és csak aztán hozzuk meg az ítéletet – lelkiismeretünk szerint.

Az eset ott kezdődik, hogy: „Abban az időben nem volt király Izráelben. Mindenki azt csinálta, amit jónak látott” (Bír 21,25). Erről tájékoztat az ige, több mint 3000 év távlatából. De tulajdonképpen akár most is kiolvashatunk volna valamelyik napilapból vagy egy internetes cikkből, hogy demokratikus országban élünk, mindenki azt tesz, amit akar; ott, úgy és akképpen választja meg önmagát, ahogy azt jónak látja.

Történetünk fehéren feketén azt mutatja be, mivé fajulhat az emberi lélek, a házasság, a család, a társadalom élete, amikor nincs király, amikor nincs istenfélő vezető, amikor nincs ott Isten az emberek életében.

A történetbeli lévita – akiről a Bír 19-ben olvasunk – Isten szolgája. Olyan ő, mint egy gyülekezet vezetője, lelkésze. Van neki egy másodfelesége. Hogy ez mit jelent, több oldalról is megközelíthető. Jelenthet szeretőt, élettársat, vagy hogy volt egy elsőrangú felesége is; de azt is jelentheti, hogy csak ő volt a felesége, de a társadalmi helyzet ezt az élettársi rangot engedte neki csupán. Ez az asszony hibát követ el: paráználko-

Mindenki azt tesz, amit akar

EGYRE NEHEZEBB ISTENT LÁTTATNI

dik, hűtlenül elhagyja a férjét. Szép dolog viszont a férjtől, hogy hűséges, hogy utána megy ennek a másodfeleségnek, hogy a lelkére beszéljen, hogy visszatérjen az asszony. Igen, szép dolog, hogy irgalmat gyakorol. Ennek kapcsán szinte a fülemben cseng a hóseási ige: „...elvezetem a pusztába, és szívére beszélek” (Hós 2,16b). Jó a történetet figyelemmel kísérve azt is megérezni, hogy milyen helyes is az, ha az Isten szolgája ilyen kegyelmes. Innentől kezdve azonban egyre szomorúbb és egyre durvább a történet.

A lévita a feleségével Rámán keresztül kíván hazamenni Efraimra. Ez egy napi járóföldet jelent, viszont meggondolatlanul, „bölcstelenül” délután indulnak útnak, ami azt jelenti, hogy valahol meg kell szállniuk. Jebúsz, a pogány várost elhagyva a benjámini Gibeába érnek, ahol arra várnak, hogy befogadja őket valaki éjszakára. A ven-

Az igehirdető, Kovácsné Timár Ildikó

dégszeret azonban mintha kihalt volna itt. Ott voltak jövevényként, és senki sem fogadta be őket; „jövevény voltam, és nem fogadtatok be...” (Mt 25,43a). Végül egy gibeai (ugyancsak jövevény) öregember az, aki illendő emberséget tanúsít. Megszólította előzékenyen a lévitát, látta a szükségét, és azonnal kész volt segíteni. Szállást, ellátást biztosít nekik. Bizalmatlanságnak nyoma sincs.

Itt eszembe jut a mi mindenható Istenünk, aki bizony nemegyszer hamarabb cselekszik az ember érdekében, értem,

még mielőtt azt kérném tőle. A lévita számára is Ő gondoskodott vendéglátóról. Ám mindeközben a város lakosai szövetkeznek, gonosz tervet eszelnek ki. Miközben egyik a másikat bátorítja a gonoszságban, még gonoszabbak lesznek. És ebben a benjámini városban a gonoszság miatt nem maradhat meg egy becsületes, istenfélő ember. Pedig annak idején így áldotta meg Mózes Benjámin törzsét: „Az Úr szerelmese ő, biztonságban lakik nála, oltalmazza őt mindenkor; hegyháta között lakik” (5Móz 33,12b). Viszont történetünk idején nem volt király Izráelben! Mindenki azt csinált, amit jónak látott. Sem vezető, sem bíró, de még Isten sem kellett. Mint manapság. Sem vezető, sem bíró, de még Isten sem kell. Az ember „tudja”, hogy mi a jó neki...

Az én házam az én váram – szoktuk mondani. Mindenütt, ahol méltányos törvények vannak, ott gondot fordítanak az otthon védelmére, viszont Izráelben nem volt király, aki a tisztességes emberek békéjét és biztonságát megvédte volna az erőszakosság fiaival szemben. És jöttek a lealjasodott, gonosz lelkek... Meg akarták ismerni a lévitát. Mindannyian tudjuk, mit jelent az a héber szó, amelynek magyar jelentése megismerni... A jóindulatú házigazda szintén nagyon jól ismerte a szó jelentését, értelmét. Ez azt jelenti, hogy Izráel egyik városában, a benjámini Gibeában megtúrták, nyíltan felvállalták a kánaáni vallásokban is jelen lévő homoszexualitást.

Gibeon elvetemült embereinek szándéka nem volt más, minthogy természetellenes testi vágyukat – mely a mózesi törvényben egyértelműen tiltva volt, és egyenesen utálatosságnak volt nevezve – kielégítsék. „Férfival ne hálj úgy, ahogyan asszonnyal hálnak. Utálatosság az” (3Móz 18,22). Az Újszövetség is tanít az ilyen bűnbűnben vétkekről: „Vagy nem tudjátok, hogy igazságtalanok nem örökölhetik Isten országát? Ne tévelyegjétek: sem paráználkók, sem bálványimádók, sem házasságtörők, sem bujálkodók, sem fajtalanok, sem tolvajok, sem nyereszkedők, sem részegesek, sem rágalmozók, sem harácsolók nem fogják örökölni Isten országát” (1Kor 6,9–10).

(Folytatás a 9. oldalon)

Tóth Kálmán a *Kösziklára épített ház* című könyvében három pontban jelölte meg a Béthel-mozgalom nevelési elveit.

„Az első dolog, amivel tisztában kell lennünk az, hogy nevelni nem tudunk, mert a gyermeket nevelni olyan értelemben nem lehet, hogy azt formálok belőle, amit akarok. Sokan úgy vélekednek, hogy az árvaházunkban csak jó gyerekek lehetnek, mert jó nevelésben részesülnek. A mi gyermekeink semmivel sem jobbak és semmivel sem rosszabbak, mint másoké. Mi is sokszor tapasztaljuk és látjuk, hogy tehetetlenek vagyunk a gyermekek rossz-ságával, bűneivel szemben. Mindegyikben megvan a bűnre való hajlandóság, és mi-helyt alkalom kínálkozik rá, tetté is válik. Nincs módunkban a gyermek lelkiületét megváltoztatni, ezt egyedül Isten teheti meg. Egyet azonban nekünk kell megten-nünk: Isten Igéjét szóval és életünkkel, példaadásunkkal a gyermekekhez eljut-tatni. Megtanítani mindarra, ami megta-nítható a hitből és olyan életet mutatni nekik, olyan környezetet nyújtani, amely szintén Istenre mutasson. Isten aztán el-végzi munkáját.

A másik dolog az, hogy családi nevelést igyekezzünk nyújtani a gyermekeknek, mert ez az emberi élet legtermészetesebb for-mája és alapja. Ez nemcsak abban nyilván- nul meg, hogy a gyermekek csoportokra vannak osztva egy-egy nevelő vezetése alatt, hanem az a célunk, hogy az egymás közötti viszony is olyan legyen, mint a családban. Ezt természetesen csak olyan nevelőkkel és munkásokkal lehet megva- lósítani, akik erre Istentől nyertek ado-mányt. Ezért nem alkalmazunk pénzért fogadott munkásokat. A szigorú fegyelem természetesen megvan, de ez nem zárja ki, hanem inkább elősegíti a családi légkör kialakulását. Nagyobb növendékeink be-lenőnek a munkába lelkiileg is, és közülük nem egy továbbra is benmarad szogal-munkban munkásnak úgy, mint sok csa-ládban a fiú. Most már annyi lehetőség nyílik erre növendékeinknek, hogy ki-ki képességeinek megfelelő munkakörben helyezkedhetik el. A nagy többség azon-ban eltávozik tőlünk, mint a család felnőtt fia is megteszik.

Végül, az életre szeretnénk nevelni gyer-mekeinket, hogy bármilyen körülmények közé kerüljenek is az életben, megállják helyüket. Szegény emberek lesznek belő- lük, tehát igyekeznünk kell minél többet ta-nulni, hogy boldogulhassanak. Ezért gon-doskodunk róla, hogy az iskolában a le- hető legjobb tanulók legyenek. Lehetőleg mindegyikkel elvégeztetjük a polgári is- kolát. Azután adjuk valamelyik ipari vagy kereskedelmi pályára. Amelyik nagyon jó tanuló, értelmiségi pályára képezzük, ta-

A Béthel-mozgalom nevelési elvei Áldássá vált az ottani formálódás

nítatjuk ki. E mellett minden ház körüli munkában kell segédkezniük, hogy ezeket is elsajátíthassák. Kertben, gazdaságban is dolgoznak a nagy szünidőben és egyéb ráérő idejükben. Válogatás nélkül kell a munkát végezniük, mert csak így tudnak az életben becsületes módon megélni.

Mint legmagasabb cél lebeg előttünk az, hogy Isten országa munkásai legyenek gyermekeinkből. Ez azonban Isten kezé- ben van, s mi Tőle kérjük a munkásokat abban a hitben, hogy a kellő időben telje- sítí kérésünket.”

Hogy miként valósultak meg ezek a célok az én életemben? Szerényen meg- vallom, hogy sohasem gondoltam volna, hogy életem így alakul. Olyan célok va- lósultak meg életemben, amelyekről még csak álmodni sem mertem volna: keres- kedői tanonciskolát végeztem kitűnő ered- ménnyel, könyv-, papír- és írószer-keres- kedői segédlevél birtokosa lettem; a pol- gári iskolát és a tanítóképzőt is kitűnően végeztem; középiskolai matematika–fi- zika szakos jeles diplomát kaptam; végül summa cum laude doktori fokozatot kap- tam történelemből és pszichológiából.

Isten csodálatos kegyelmét tapasztal- tam meg egész életem során. Ő segített ta- nulmányaimban, Ő vezérelte utamat egy hívő családba, ahonnan drága ajándékként hívő feleséget kaptam tőle, és vele immár 57. házassági évünket éljük Isten iránti hálával és az ő követésében. Három gyer- mekünk és nyolc unokánk ugyancsak Is- ten gazdag áldását jelenti. Gyermekeink mind egyetemi, főiskolai diplomát sze- reztek; unokáink egy része pedig most végzi egyetemi tanulmányait, de a leg- idősebb már dolgozik is egyetemi vég- zettséggel. Mindezek mellett azonban a legnagyobb kincset lelkiekben kaptam, hogy még az árvaházi életemben Jézust személyes Megváltómnak fogadtam el. Erről számos alkalommal tettem bizony- ságot családuknak, egyházamban, heti- és folyóiratokba írt cikkeimmel és megír-

tam életbizonyosság-tételemet is *Árvaság- tól boldogságig*, illetve Hulló szikrák cí- mű könyvemben (következő számunkban recenzióval szolgálunk az olvasónak – a szerk. megj.).

Rajtam kívül még számos szép élet szü- letett az árvaház lelki munkája nyomán. Van olyan közülünk, aki Amerikában tá- mogatja az árván maradtakat, szorgal- mas munkájával megszerzett vagyonából. Többen egyházi szolgálatban gyümöl- csőtették az árvaházban kapott lelki érté- keket, lelkipásztori munkában szolgálták az evangélium ügyét. De akadt közülünk hívő asztalosmester is. Sokakról csak re- méljük, hogy hitüket megtartották és szor- galmas, becsületes életükkel szolgálják Isten országát.

Hála legyen Urunknak, aki kegyelmé- vel elhalmozott és a Béthel-mozgalom ál- tal sokunk életét az ő útjára vezette!

Szenczi László

Örökségem föltett kincse

Édesanyám eltávozása után – ren- dezgetvén a régi iratokat – valóságos kincs akadt a kezembe: a Kösziklára épített ház című könyvecske, melyet Tóth Kálmán írt. Szenczi László tol- lából már több alkalommal született olyan írás, melyben említi a könyvet. Ebben a könyvecskében nemcsak a komáromi árvaházról van szó, ha- nem a kiskoszmályiról is. Mivel né- hai édesanyám félárván, anya nél- kül nevelkedett, gyermekkorában többet volt az említett árvaházban, mint a mostohájánál.

Ebben a régi könyvecskében ír- sok vannak a vasárnapi iskoláról, a bibliaórákról és a konferenciákról, a kiskoszmályi és a lévőai árvaházról (ahol a lányok voltak), a komáromi Timótheus-palotáról (itt voltak a fi- úk). Minderről már több alkalom- mal írt Szenczi László. Valamint fe- kete-fehér fényképek is láthatóak a könyvben, például a marcellházi ár- vaházról és a református diakonisz- száról, Molnár Máriáról.

Mondhatom, hogy számomra ez a kis könyvecske nagyon értékes, az örökségem része. Nagyon örülök ne- ki, hogy előkerült!

Nagy Márta

Mátyás Lajos nyugalmazott esperes hatalmas képzőművészi vállalkozása, az akvarellben megörökített 351 dunántúli református templom könyv alakban is hozzáférhetővé vált. Az alkotó előbb a Pápai Református Egyházmegye templomait festette meg (szintén megjelentek könyvben), majd felkérésre sorra vette a további öt dunántúli egyházmegye mindahány templomát, így lett kerek egésze, amibe belefogott.

Az alkotó, aki magát természetfestőnek vallja, pápai diákként a rimaszombati születésű, európai hírű festőművész rajztanár, A. Tóth Sándor képzőművészeti körében sajátította el a festészet alapjait. Alkotói hitvallása a következő (amint azt az alkotói pályafutása összegzésében megfogalmazza): „...a művészet ősi hivatását tekintem feladatomnak: a gyönyörködést, a szép megláttatását, az isteni harmóniát, amely a színek harmóniáján át sugározza és hirdeti, hogy Isten teremtett világa csodálatosan szép, az ember feladata pedig ennek a szépnek, ennek a harmóniának a meglátása, megőrzése, amely nemesebbé teheti az ember lelkét.” Lelkipásztorhoz méltó szavak, lelkipásztorhoz méltó életfelfogás.

A könyvhöz írott előszóban Steinbach József püspök így méltatja az alkotót és festői munkássága gyümölcseit: „Tudjuk, hogy akvarellezni a szakavatott, tehetséges festők közül is csak a legjobbakk tudnak igazán. Mátyás Lajos közéjük tartozik, aki az épület mostani látványához ragaszkodó, és ezért a helyszínen tájékozódó hűség mellett, az épület szemléléssel, »fókuszálásával« és a ragyogó színekkel üzenetet »ecsetel« bele az egyes

ISTENTISZTELET – ECSETTEL

alkotásokba, így a református templomokat ábrázoló festmények túlmutatnak az épület pusztá megfestésén, és ecsettel festett igehirdetessé lesznek.”

Mátyás Lajos képei az elmúlt évtizedek alatt közel ötven kiállításon szerepeltek, elsősorban akvarelljei. Legutóbb június 19-én Körmenten nyílt önálló kiállítása, mégpedig az éppen ajánlott könyv tárgyát képező darabokból. A megnyitón jelen voltak a Generális Konvent ülésének résztvevői, akik örömmel tették ki magukat a festmények sugározta közvetlen hatásnak. S ugyanezt lehet most már folytatni könyvvel a kézben is.

Az albumlapozgatás különös szabadidős tevékenység, az elszuhanó élet kivételezett percei-órái közé tartozik: megál-

lásra kényszerít (de csak akkor van értelme, ha nem szorít a tennivaló), mély emóciókat válthat ki, s vágyat kelthet a látott festmény vagy tárgy előben való megtekintésére is. Mátyás Lajos gyűjteményes kötetében a megállapodottság és modernség, a klasszikus és modernebb építmények jól megférnek egymás mellett. Ám mintha az alkotó szívéhez közelebb állna az ősi, a természetesebb – a szemlélőnek úgy tűnik, mintha nagyobb szeretettel húzogatná az ecsetvonásokat és keverné a színeket egy harangláb, egy magtárból lett istentiszteleti hely, egy őrségi harangtorony megörökítésekor...

A Pozsonyi Református Egyházmegye vezetősége a közelmúltban a szorgos festőművész alkotókedvébe ajánlotta az egyházmegye templomait. Amennyiben sikerül a felkérésnek eleget tennie, s akvarellbe rögzíti templomainkat, bizonyára szép születik majd rólunk.

A. Kis Béla

(A Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei, Pápa 2012)

Feladvány

Mi az akvarell?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **szepember 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A májusi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint a szentencia szó erkölcsi alapelvet, általános igazságot kifejező velős mondást jelent.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban, mégpedig: **Czibor Irma** (Marcelháza), **Faragó Irén** (Harmac) és **Fülöp László** (Nagykapos). Mindhárman Szathmáry Sándor *Élő víznek folyamai* című könyvét kapják.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

HÍD – Evangélikus magazin 2012/2.

A zsidóság szerepel az evangélikus missziói magazin fókuszában. Szándéka az, hogy „Istenre figyelő, józan mérték-tartással segítsen eligazodni ebben a kérdéskörben.” Szó esik zsidók és keresztények egyaránt megtörtént kiválasztásáról, a zsidók II. világháborúhoz kötődő elpusztítása korrekt megközelítésének szükségességéről, a zsidó lét megéléséről (nép avagy vallás?) a mai Magyarországon, és teret szentel a lap megtért, a Krisztust Messiásként felismert zsidóknak is (Lichtenstein Izsák rabbi története, a Zsidók Jézusért szervezet Magyarországon). Szeverényi János főszerkesztő teológiai beágyazottsággal összegzi ebben a „rendkívül összetett, többretegű témában” szerzett sokirányú tapasztalatait.

–akb–

A Barsi Református Egyházmegye gyülekezetei közé tartozik Garammikola. Jelenlegi református temploma 1779-ben épült. Az egykor önálló községet 1967-ben Zselízhez csatolták, azóta annak egyik városrésze. Ebben az anyaegyházközségben szolgál több mint tíz éve *Kuczay Lajos* lelkipásztor.

Sajnos fogyóban van a garammikolai gyülekezet – mondja a lelkipásztor, amikor a hívek száma felől érdeklődöm. A reformátusok száma még a százat sem éri el, talán nyolcvanvan lehetnek, de ebbe már mindenki, még a csecsemők is bele vannak számolva.

A gyülekezet apadását az 1947-es lakosságcsere okozta – közli a tényt a lelkipásztor. A falu lakosságának nagy részét, illetve a reformátusok jelentős részét Magyarországra költöztették, ami teljesen derékba törte a gyülekezetet, azóta sorvad. Pedig a második világháború végéig a 250 férőhelyes templom mindig tele volt hívekkel – annak ellenére, hogy akkoriban nem volt saját lelkipásztora a gyülekezetnek. A helyettes lelkész a közeli Zselízről vagy Szódóról járt megtartani a vasárnapi istentiszteletet, az ötvenes években pedig már a sáronak a feladata volt ellátni a garammikolaiakat. Aztán pedig, amikor néhai Szakál Attila lett a zselízi lelkipásztor, ez a városrész is hozzá tartozott.

A garammikolai reformátusok kitartását és hűségét bizonyítja, hogy a jelenlegi templomuk már a harmadik a sorban. A 18. században építették kőből, mivel a korábbi (ami szintén kőből készült) elvitte az árvíz. Ezt az életképes gyülekezetet tette tönkre a kitelepítés. Az idős hívek sokszor felsóhajtanak, hogy vajon milyen gyülekezetük lehetne mostanra, ha nem szól közbe a lakosságcsere. A feltételek ugyanis adottak voltak a fejlődésre. Ma már iskola sincs Garammikolán, az óvoda pedig szlovák nyelvű. Az itt élő gyermekek Zselízre járnak iskolába, aminek annyi az előnye, hogy mind az alap-, mind pedig a középiskolákban biztosítva van a

Garammikolán fogyóban van a gyülekezet... ...de nem hullik szét oldott kéveként

hitoktatás a zselízi lelkipásztorok által.

A vasárnapi istentiszteleten általában a részvételi arány 12–15 százalék között mozog, ami abszolút számban kifejezve alig haladja meg a tízet. A sátoros ünnepek alkalmával, házasságkötés-kor, vagy ha meghívott vendég látogat el a gyülekezetbe, még hála Istennek – a lelkipásztor elmondása szerint – zsúfolásig megtelik a templom.

Az ifjúsági bibliaórákat a templomban tartják a hétvégén, amikor a diákok otthon vannak. Azonban ezeknek az alkalmaknak a száma is ritkul. Pedig tavaly június végéig még minden szombaton találkozott a fiatalokkal a lelkipásztor, aki a fő hangsúlyt az istentiszteleti alkalmak mellett a családlátogatásra helyezi. Elmon-

A garammikolai templom

dása szerint ez tölti ki szolgáltatának jelentős részét, mivel sok idős van a gyülekezetben, akik elvárják, hogy bekopogjon hozzájuk. Ilyenkor Bibliával, Énekeskönyvvel és Bibliaolvasó kalauzzal a kezében tér be vendéglátóihoz. A Bibliaolvasó kalauz az utóbbi időben vált népszerűvé a hívek körében, az idén már harmincan igényelték.

A felnőtteknek sem tartanak bibliaórákat. Ilyen alkalomra Ku-

czy Lajos elmondása szerint akkor került sor a gyülekezetben, amikor az idősebbek még összejártak, mivel lelkipásztor nélkül is megtartották az ún. felolvasói istentiszteleteket. A jelenlegi gondnok lévita végzettségű édesapja vezetésével a hetvenes évek közepéig voltak ilyen alkalmak, beleértve a bibliaórát is. Ezeket túlnyomórészt férfiak látogatták. Jelenleg az istentiszteleteken már a nők vannak többen, a többségük már nyugdíjas.

A tervek felőli érdeklődésemre a lelkipásztor elmondja, hogy a léleképítésben állandóan tervezgetnek. Hozzáteszi azonban azt is, hogy sajnos a templomuk épülete az istentiszteleten kívül nem alkalmas egyéb gyülekezeti alkalom megvalósítására. A léleképítés terén ezért maradnak a családlátogatások, amit végezni kell – véli a lelkipásztor –, hiszen ezeken nemcsak a háziak, hanem mások is részt vesznek.

Szeretnék, ha visszakerülne egyházközségi tulajdonba az egykori iskola. Az épület lelkészlaknak is megfelelő lenne, hiszen a kitelepítésig ott lakott a kántortanító, aki laikus igehirdetőként összefogta a fiatalokat. Amennyiben megvalósulna az álmuk, akkor az épület némi átalakítása, összkomfortossá tétele után odaköltöznék a lelkipásztor, aki jelenleg önkormányzati lakásban él a családjával Zselízen. Az egykori iskola két nagy tantermét pedig gyülekezeti alkalmak megtartására tudnák használni.

A gyülekezet egyre fogy, habár Zselíznek ebben a városrészében is épülnek lakótömbök, sőt családi házak is – ebben lát némi reményt a lelkipásztor. Végezetül megállapítja azt is, hogy az itt élő reformátusok a fogyás ellenére sem gondolnak arra, hogy esetleg elfogy, széthull mint oldott kéve ez a maroknyi magyar református közösség. Ebben látja a mennyei jelzést ő is, ezért ilyenről nem illik még gondolkodni sem...

Iski Ibolya

A Kontrasztkiállítás következő témája az abortusz. Ha nem láttam volna a kiállítást, akkor is aktualitással bírna a téma. Egyrészt Isten és ember kapcsolatából, valamint az ember és ember kapcsolatából nézve, másrészt pedig korunk égető, ránk nehezedő terheként: demográfiai hanyatlás van Európában – ez pedig magyar népünket és reformátusságunkat is alapjaiban érinti.

E sorok megjelenésekor már nem lesz meglepő a kiállítás Dunaszerdahelyen, de ha lehetőség nyílik máshol megnézni, mindenképpen szánjanak rá időt – ha lehet, családostul. Az pedig több mint elgondolkodtató, hogy az élet, a házasság, a család, a hazaszeretet értéke annyira devalválódott, hogy erre egy kiállításon (is) fel kell hívni az emberek figyelmét. Innen már valóban nem lehet messze a vég...

Bár az alábbi probléma megírását egy felkérés és egy kiállítás indította, itt sokkal többről lesz szó. Amint olvasni fogjuk, az élet és a halál határvonalához érkezünk, mégpedig emberi felelősségünk teljes tudatával és terhével. A kísértés és az Isten elleni lázadás minden olyan területet fed, amivel az ember kapcsolatba kerülhet, jelen esetben a döntést egy másik emberi élet felett: önkényesen, brutálisan, a halált választva.

Legelőször is két dolgot kell tisztáznunk a Szentírás alapján. Az egyik az élet, a másik, a mikortól ember az ember kérdése. A Bibliából mindkét felvetésre világos, egyértelmű választ kapunk.

VÁLASZD AZ ÉLETET!

Ezt is parancsba kell Istennek adnia az embernek!?

Isten él (5Móz 32,39). Az élet egyedül Isten privilégiuma, az ő tulajdona (Jn 5,24). Isten léte időben nincs korlátozva – örök (Jel 4,9kk). Egyedül és kizárólag Ő halhatatlan (1Tim 6,16). Isten az élet forrása (Zsolt 36,10), Ő adja az életet (5Móz 30,15), tőle lehet elkérni (Zsolt 21,5). Tehát Isten hozza létre az életet, ezért semmilyen általa teremtett élőlénynek nincs élete önmagában.

mennyi is a százezermilliárd. A fogantatás pillanatában minden eldől, minden genetikai információ adva van: a testi-lelki tulajdonságok, az egyediség eleve meghatározott. Csak még fejlődni kell.

Az Isten kijelentését figyelmen kívül hagyók a fogantatással kezdődő életet nem tagadják, azt viszont már igen, hogy attól a pillanattól kezdve emberről beszélünk-e. Ha nem ember, akkor

Mindezekből következik, hogy az Isten által teremtett, életre hívott ember életének a forrása egyedül Isten (1Móz 2,7). Éppen ezért Istennek korlátlan joga van az emberi élet felett, hiszen az élet nem az ember tulajdona (Jób 12,10). Az ember csak addig él, amíg az élet lehelete, maga az élet benne van. Amikor ezt Isten visszaveszi (vagyis az életet) – és nem az ember lelkét (ez egy újabb írást érdemelne) –, újra porrá lesz, meghal (Zsolt 104,29). Viszont Isten korlátlan hatalma a halottak számára is visszaadhatja újra az életet (Jn 5,21).

Az ember élete – a földi lét felől szemlélve – a fogantatással kezdődik. Ez ténymegállapítás, nem is vitatja senki. A két ivarsejt egyesülésében egy új élet veszi kezdetét. Emberi bölcsességet messze felülhaladó, hogy hogyan lesz két sejtből százezermilliárd sejt, ugyanis hozzávetőlegesen ennyi sejtből áll egy ember, mire kifejlődik. Érdemes számolgatni és közben elképzelni, hogy

el lehet pusztítani, meg lehet ölni. De valójában mikortól ember az ember, és miért pont akkortól az?

Amikor a fogantatástól számított második hét után a kicsi vérkeringése hozzákapcsolódik az anyukájához? Az arc már a negyedik héten kezd formálódni. Az ötödik héten *dobban meg* először a kicsi szíve. Akkortól ember? Vagy a hetedik héttől, amikor már látható az új jövendő *neme*? Esetleg amikor az első nyolc hétben elkezdnek kialakulni a *szervek*, még ha nem is mind működőképes állapotban? Amikor elkezd nőni a kicsi keze, lába, feje stb., és a nyolcadik hét végére már jellegzetes *emberi formát* mutat? A nyolcadik héttől látható a *szem*, a *fül*, az *orr*, a *száj*. A tizenkettedik héten már kivehető *arc kifejezése van*. Újra kérdezem: mikortól ember? Szlovákiában a tizenkettedik hétig megengedett az abortusz. Genetikai rendellenesség esetén a huszonegyedik héttig.

(Folytatás a 8. oldalon)

(Befejezés a 7. oldalról)

Megkérdeshetnénk azt is akár, hogy az újszülött, az már ember? Hiszen még mindig fejlődik, még messze nem kész ember. Például a központi idegrendszer a születés utáni első két évben még mindig növekedik és fejlődik. Mikor lesz emberré az ember? Lehet ezt valamilyen időponthoz kötni? És ha fogyatékosan születik az újszülött, azt nem lenne jobb megölni? A Taigetosz még ma is áll... És az idősek? Ők még emberek? Meddig is?

Ennyi kérdés után forduljunk az Úr-hoz!

A Bibliaolvasó vezérfonal szerint nemrég olvastuk Sámson történetét. Az Úr kijelenti az anyának, hogy „Istennek szentelt lesz az a gyermek már anyja méhében” (Bir 13,5a). Az anyai méh az első szent hely! Honnan veszi az ember a bátorságot, hogy Istennek ezt a kijelentését is önkényesen megkérdőjelezze?! A megfogant élet is Istennek van szentelve. Isten nem beszél sem emberről, sem magzatról, hanem emberről. Isten nem elmékedik afőlött, hogy hányadik héttől kezdve ember a megfogant ember, hogy esetleg előtte különböző okokra hivatkozva meg lehessen ölni. Sőt Jeremiás elhívásáról így beszél Isten: „Mielőtt az anyaméhben megformáltalak, már ismertelek, és mielőtt a világra jöttél, magamnak választottalak, népek prófétájává tettelek” (Jer 1, 5). Az ember fogantatása előtt már tud Isten a leendő emberről. Az emberi élet a fogantatással csupán a földi létezésének kezdetét veszi, amely azonban már Istenben benne volt. És itt érnek véget a rendkívül korlátolt emberi gondolatok (Ézs 55,8–9).

A teremtmény Istentől elszakadva elkezdi játszani az ember életével és halálával. Az ember Isten szeretne lenni: életnek és halálnak ura. Ő akarja megszabni, hol kezdődik az emberi élet, és hol, mikor végződjék az. A bűneset éppen ebben volt tettenérhető: a teremtmény fellázadt Teremtője ellen. Az ember Isten szeretett volna lenni, a kígyó hazugságára hallgatva (IMóz 3,5). Mindennek büntetése pedig a halál lett. A háttérben akkor is, most is ugyanaz a gonosz hatalom áll: a Sátán.

Az abortusz kérdése a Sátán lényével függ össze, és Isten ígéje alapján gyilkosság. Az emberi élet kioltása gyilkosság – bármilyen indokkal is van megozva. Még akkor is, ha egy rossz és egy még rosszabb dolog között kell

VÁLASZD AZ ÉLETET!

Ezt is parancsba kell Istennek adnia az embernek!?

dönteni. A Sátán: „Embergyilkos volt kezdettől fogva, és nem állt meg az igazságban, mert nincs benne igazság” (Jn 8,44b). Ne legyenek kétségeink ma sem! Az életellenes erők megjelenésében ott van a Sátán, bármilyen köntössel is takarja magát.

Az abortált, meg nem született gyermekek Moloch gyermekei. Az Ószövetségből is ismerjük Moloch bálványisten nevét (3Móz 18,21; 20,2–5), akinek ember- és főleg gyermekáldozatokat mutattak be. A szülők odavitték elsőszülött gyermeküket Moloch bálványisten szobrához. A szobor-démon kinyújtott karral várta a gyermekeket. A papok az élő újszülöttet rátették Moloch kitárt karjára, amely alatt tűz égett, és a kicsi gyermeket elevenen égették el a szülők szeme láttára. Hogy a gyermek sikítását és sírását ne lehessen hallani, a papok doboltak, kiáltoztak az égetés közben.

Köztudomású, hogy az abortusz során a már megfogant életet kikaparják, kitépkedik az anyából. De ki hallja a kicsi kiáltását és sírását Istentől kívül? (A kiállításán látható volt egy megrázó kisfilm.) A tudomány előrehaladtával ez is változik, „fejlődik”. Magyarországon is nagy visszhangja volt tavasszal az a

Moloch bálványisten egy a Sátánnal, a gyermekgyilkossal. Az abortusz, tehát a gyermek-embergyilkosság ma futószalagon megy, brutálisan. [Csak Magyarországon 1956-tól kezdve napjainkig mintegy 7 millió (!) abortusz történt. Évente átlagban negyvenezer gyermeket pusztítanak el magyar honban. A világon pedig évente 44 millió (!) születendő gyermeket ölnek meg (2008-as adat).] A Sátán elhitheti, hogy az ember mindent megtehet. A saját véré, saját magzatát, születendő gyermekét is megölheti vagy megöletheti, ha nyomás indokot talál rá. Félelmetes ez a hazugság és félrevezetés, amelyet az egész világ követ!

Az életet számunkra, keresztyén emberek számára Isten jelenti, mégpedig túl a biológiai élet fogalmán, túl az anyag legmagasabb rendű szervezetségén. Ahol jelen van Isten, ott jelen van az élet is. Az élet jelenléte és megjelenése kizárólag Istennel függ össze. Isten nélkül nincs élet. Istentől – lényéből adódóan – élet fakad. Isten mindig az életet jelenti. A döntés – Istennel vagy Isten nélkül? – így ugyanazt jelenti, mintha a következőket kérdeznék: élet vagy halál? Áldás vagy átok? A válasz

Hazánkban 1950-2009 között körülbelül 6 millió 100 ezer abortuszt végeztek.

Az abortuszok szövődményei által érintett magyar női lakosság számát a legóvatosabb becsléssel is 500 ezer főre tehetjük.

A közölt orvosi adatok alapján egyértelmű: a terhességmegszakítás gyakorlatával ötven év alatt súlyosan sértették a nők egészségét, veszélyeztették életüket - és a születendő "kivánt" méhmagzatok életét, egészségét is. Az elvégzett abortuszoknak, az erkölcsi következmények mellett beláthatatlanul súlyos gazdasági, és népesedési következményei is vannak.

abortusztabletta bevezetésének, illetve (még egyelőre) be nem vezetésének. Az alkalmazás lényege a következő: a vetélnem műtét útján történik meg, hanem az abortuszt elkövetőnek négy tablettát kell beszélnie. Kémiai hatásuk megöli a kicsit, aki darabokban távozik belőle – össze kell gyűjteni (!), és be kell mutatni az orvosnak. A gyilkosságot már nem egy másik személy – orvos – végzi el, hanem maga az anya. Döbbenetes! Az Egyesült Királyságban az abortuszok 30 százaléka történik már így. Franciaországban ez az arány még magasabb, Svédországban pedig több mint a fele.

parancs formájában hallható Istentől: „Válaszd hát az életet, hogy élhess te és utódaid is! Szeresd az Urat, a te Istenedet, hallgass szavára, és ragaszkodj hozzá, mert így élhatsz” (5Móz 30,19b–20a). Kevesen értik meg, hogy a bűneset után még az életet, az élet választását is parancsba kell adnia Istennek, különben teljesen elpusztulna az ember.

Az életet, így az áldást, tulajdonképpen tehát Istent, az újonnan és egyben felülről született új ember tudja választani, mégpedig a mi Urunk, az Úr Jézus Krisztus által. De erről majd a megváltásról szóló cikk fog bizonyosságot tenni.

Varga László

(Befejezés a 3. oldalról)

A gibeai embereket nem lehetett a szárdékuktól eltéríteni. Végül a lévita feleségével erőszakoskodtak egészen hajnalig, aki végül is belehalt ebbe. Valahol Isten igazságos kezét látom ennek a szerencsétlen asszonynak a végzetében, amint megbünteti őt korábbi tisztátalan viselkedéséért, amikor paráználkodott férje mellett. Mert bármennyire is igazságtalanok voltak ezek a gibeai emberek a nővel szembeni viselkedésükben, az Úr abban, hogy mindezt megengedte, valahol igazságos volt. Mózes törvénye szerint a paráznaság bűne miatt halállal kellett volna büntetni az ő házasságtörését. A polgári büntetést elkerülte ugyan, és bár nem volt király Izráelben, de ott volt Isten Izráel felett – olyan Isten, aki előbb-utóbb ítéletet fog gyakorolni a világ felett is. Nem nyugodhatunk meg abban, hogy bőven elegendő az, ha e földi létünkben kibékülünk azokkal az emberekkel, akiket vétkeinkkel megsértettünk. Tartsuk azt a legfontosabbnak, hogy a megtérés, a hit által békességre lépünk, azaz megbékéljünk Istennel Jézus Krisztusban.

Végül aztán a gibeai esetről szóló híradás Izráel egész törzséhez eljutott. A lévítában is nyilván ott forgott a gondolatkör: vétek vétek hátán... Nincs király Izráelben. És az istentelenség nagyon

Mindenki azt tesz, amit akar

EGYRE NEHEZEBB ISTENT LÁTTATNI

régen nem látott méreteket ölt. Lépnikell! Nem lehet egy ilyen sértést, egy ilyen bűncelekményt ennyiben hagyni!

Nem volt király Izráelben, s amennyire kitűnik, szanhedrin sem volt, sem valamilyen nagytanács, amelyhez folyamodni lehetett volna igazságszolgáltatásért. A lévita számára egy út maradt: a néphez folyamodni. Hadd döntsön, hadd ítéljen a nép. Minden törzshöz, a benjáminiehez is megérkezett a panaszevele az őt ért gonoszságról, mellette még elküldte felesége tetemének egy-egy tagrészét. És elérte a kívánt hatást: akik olvasták és látták a holttest darabjait, megütköztek rajta, és nagy indulatok törtek felszínre. Belátták, hogy Gibeai férfiai rettenetes, súlyos gonoszságban vétkesek, amelyhez hasonlót sohasem hallottak Izráelben. Bonyolult, szövevényes bűncelekmény volt ez, súlyos, terhelt, sötét cselekmény.

Izráel összes törzséből összehívták a vezetőket, hogy megtárgyalják, hogy büntessék a gonoszságot, hogy gátat vessenek a gyalázatos erkölcstelenség fenyegető áradatának, nehogy Isten haragja áradjon emiatt egész Izráelre. Az összehívás e szavakkal zárult: „Vegyé-

tek ezt fontolóra, tanácskozzatok és beszéljétek meg!” (Bír 19,30b). És megtárgyalták, Isten elé vitték, és az ügy végül megoldódott.

Kedves Szolgatársak! Erkölcstelen, romlott, szeretetlen, hazug, irigy, kárörvendő, züllött – és még sorolhatnám, milyen gonosz – időket élünk. Egyre nagyobb méreteket ölt a gonoszság, az istentelenség. Egyre nehezebb meglátatni a szerető Istent, mert hát mindenki elvan magának; úgy él, ahogy jónak látja.

Most itt, e néhány napban lehetőségünk van többek között ezeket is fontolóra venni, tanácskozni és beszélni ezekről. Arra is jó alkalom ez a pár nap, hogy Isten elé vigyük népünket, önmagunkat.

Mindezek után Urunk áldását kívánom önmagunkra, a néhány napra, hogy eltávozva innen, Istennek tetszőbben töltsük be küldetésünket. **Ámen.**

Kovácsné Tímár Ildikó

(Elhangzott 2012. június 13-án Berekfürdőn, az egyházunk lelkipásztora számára szervezett továbbképzés magyar nyelvű nyitó áhítataként.)

JÓ KEZEKBŐL JÓ KEZEKBE

Református életvitelünk fontos mozzanatairól

Mind a két szülöm istenfélő volt, a református hitet gyakorolta. A különbség csak az volt közöttük, hogy édesapám természettudományi génekkel rendelkezett, tehát a ráció érvényesült a presbiteri döntéseiben is. Édesanyám pedig humán beállítottságú volt egész életén keresztül, beleértve a gyermeknevelést is. Én is az ő nyomdokaiban lépkedem, természetemhez ez áll közelebb. Egész életemen keresztül kísért Móríc Zsigmond Nyilas Misijének sokat idézett mondata: Légy jó mindhalálig!

Ezért is él bennem erősen, amikor szülői látogatáskor az *Isten hozott!* köszönetre édesapám hozzátette: *Magam is igyekeztem*, amit édesanyám szörnyűködve hallgatott, és „*Jaj, te Imre!*” megjegyzéssel illetett.

Ezek az emlékek jutottak eszembe 2012. május 6-án Pelsőcön, az egyházmegyei közgyűlés alkalmával: Fazekas László püspök az *Isten hozta!* és *Áldás, békesség!* köszöntéseket az *Istennek di-*

csőség! köszönéssel és szívélyes kézfogással fogadta. Helyénvaló, közvetlen ember – summáztam magamban, később a gyűlés alatti hozzászólásaiért is kijárt a summázat, amikor a legkényesebb kérdésekre is frappáns válaszokat adva világított rá református életvitelünk mozzanataira. Isten segítse őt további szolgálatában!

Úgy érzem, ugyanezt a többi előjáróval kapcsolatban is elmondhatom, kezdve a született intelligenciával rendelkező esperesünkkel, folytatva a főjegyzővel, aki fel van vértézve az „olajozottságot” biztosító képességgel, és a többi lelkesíti vagy világi vezetőt is beleértve.

Ezt éreztem az ősrégi pelsőci templom falai között az igehirdetéskor, az orgonaszó hangjára éneklő presbiterek vagy egyháztalpasok meghittségéből és az aktualitás jegyében elmondott saját versem pozitív visszhangjánál is.

A gyűlés hivatalos része az eredetileg a református egyház tulajdonában volt

egykori imaházban zajlott, ami az elmúlt rendszerben moziként szolgált, jelenleg pedig a vállalkozók házáként üzemel. Erről a helybeli lelkész, Radácsy Károly tájékoztató, aki mint vendéglátó (a presbiterek támogatásával) kitűnően látta el a házigazda szerepét.

A fegyelmezett református testvérek figyelemmel hallgatták végig az elmúlt esztendő beszámolóit, amit a program-pontok keretében a megbízott lelkészek adtak elő. Külön kitértek az egyes egyházközségek jogi helyzetének orvoslására, például az új törvények szerinti címzetes egyházközségi státusra, vagy az utóbbi időben kényes kérdésként kezelt szlovák–magyar együtt maradás vagy különválás kérdésére az abaúj-tornai egyházmegye viszonylatában.

Minden időnek megvoltak és megvannak az elvárásai. Meglátásom és tapasztalataim szerint jó kezekből „jó kezekbe” került a Szlovákiai Református Keresztény Egyház irányítása minden szinten. Látni ebben az isteni bölcsességet. Legyen övé a dicsőség!

Bokros Gyula

Az először Szöulba látogató gyakran elsodálkozik néhány váratlan dolog láttán. A várost óriási kiterjedés és csodálatra méltó modern technológia – a vadonatúj mobiltelefonoktól a villámgyors internetig – jellemzi. A legtöbben talán mégis a vörös neonkeresztek láttán ámulnának el, amelyek ott világítanak több száz keresztyén templom tetején. Koreában a keresztyén egyház nagyon rövid idő alatt dinamikus és óriási növekedést élt át.

Ázsia összalakosságának körülbelül csak két százaléka keresztyén, de Dél-Koreában nagyon látványos volt a keresztyén misszió hatása: a katolicizmus 1784-ben történt megjelenése óta, amit 1885-ben a protestantizmus követett, a keresztyénség az ország egyik legnagyobb vallásává fejlődött. A keresztyének száma (különösen a protestánsoké, akik az 1960-as évektől évtizedenként megduplázódtak) gyorsabban növekedett minden más államnál. Ma Dél-Korea 50 milliós lakosságának mintegy negyede keresztyén: nyolc és fél millió a protestáns és ötmillió a római katolikus. Koreában ötvenezer protestáns templom van: a világon levő tíz legnagyobb közül öt Szöulban található. Elmondható, hogy a dél-koreai egyház a világ egyik legéletképesebb és legdinamikusabb egyházának számít.

A világ számos egyháza szívesen tanulna a koreai egyház gyors fejlődéséből és híveik buzgó elkötelezettségéből. **Philip Yancey** így ír erről: „...a közbenjáró imádság gyakorlatát megtanulhatnánk Koreától”, **Olav Fykse Tveit**, az Egyházak Világtanácsa főtitkára pedig egy híradónak úgy nyilatkozott, hogy „lelkesen tanulmányozzuk a koreai keresztyének életét és kihívásait.” A koreai egyház rendezte 2013-ban Busanban az EVT nagygyűlést, amelyet „vallásos olimpiának” tartanak. De Koreában volt az 1988-as nyári olimpia, a 2002-es Világkupa, a 2011-es atlétikai világbajnokság, és 2018-ban itt kerül sor a téli olimpiára is.

A koreai keresztyénség kezdetei

Bár a keresztyén kapcsolatoknak már 1592-ben fellelhetők a nyomai, csak a 18. század közepétől található megalapozott bizonyíték arra, hogy misszionáriusok és szervezett katolikus hívő közösségek működtek Koreában.

A koreai protestáns egyház tegnap és ma A világ egyik legdinamikusabb közössége

Az első keresztyén misszió – katolikus misszionáriusok személyében – 1784-ben érkezett Koreába. Ez az az időszak, amikor **Lee Sung Hun** (1756–1801) Kínában megkeresztelkedett. Inentől kezdve nagyon gyors növekedés indult el, 1865-ben a hívők száma elérte a huszonhárom-ezretet, akiket tizenkét misszionárius gondozott. Szolgáltatuk nehéz volt, ellenállásba, érdektelenségbe ütköztek, üldözték őket, s volt, hogy vértanúságot is szenvedtek. A katolikus-üldözés az 1866-os mészárlásban csúcsosodott ki, amikor nyolcezer püspököt, papot és koreai hívőt mészároltak le a hitükért.

Egy évszázaddal a katolikusok Koreába érkezése után az első protestáns misszionáriusok is megérkeztek. **Horace Grant Underwood** (1859–1916) presbiteriánus és **Henry Gerhard Appenzeller** (1858–1902) metodista lelkészek együtt érkeztek Incheonba hűsvét napján, 1885. április 5-én. Érkezésük

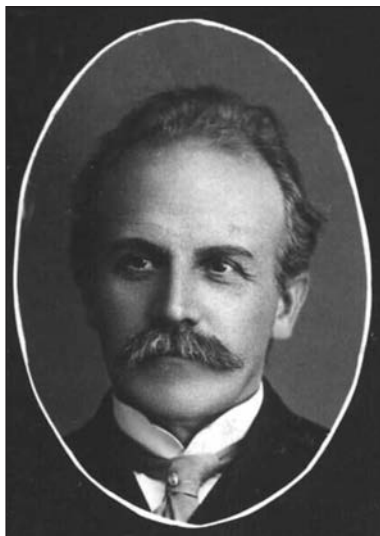
előtt a koreai missziót már előkészítette **John Ross** (1842–1915), egy skót misszionárius, akinek Kínában sikerült lefordítania az Újszövetséget koreai nyelvre. Két évtizeddel korábban, 1865-ben a wallace-i (Anglia) misszionárius, **Robert Jermain Thomasnak** (1840–1866) volt egy partraszállási kísérlete, de őt az idegenellenes koreaiak halálra verték. Előtte még sikerült egy köteg Bibliát a bámészködő tömeg közé dobni, és bár a Bibliák zömét elégették, néhányat megmentettek és felhasználtak arra, hogy Krisztushoz vezessék azt az embert, aki Thomast megölte. Isten mily csodálatosan működött! Korea „remetekirályságként” létezett a keresztyénség érkezése előtt, de Isten már előkészítette az utat az evangéliumnak.

Mivel a presbiteriánusok több misszionáriust küldtek, mint a metodisták, rövidesen a presbiteriánusok alkották a legnagyobb keresztyén közösséget Koreában, a metodista és a katolikus hívek csoportja lassabban növekedett. Munkájuk első századában mindegyik felekezet lassan fejlődött.

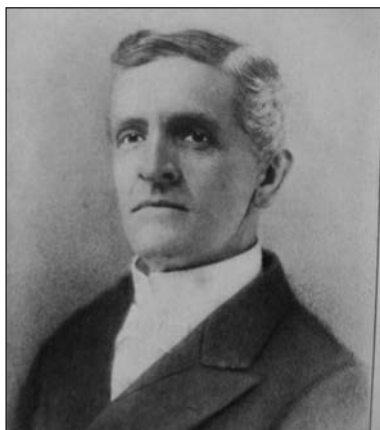
A protestánsok kerülnek többségbe

A koreai protestánsok első lelki ébredésének 1903-ban Wonsan városa adott helyt, ahol egy hatalmas bűnvalló és megtérő hullám keletkezett a kanadai metodista misszionárius, **Robert A. Hardie** (1865–1949) vezetése alatt. Az evangelizáció eredményeként a személyes megszentelődés kapott hangsúlyt, amely azóta is jellemzője a koreai egyháznak. 1907-ben, Pjongyongban egy másik ébredési hullám tört ki, amelyet intenzív bibliatanulmányozás és tömeges, lelkes, hangos imakoncertek jellemeztek.

E találkozókön **Kil Sun Joo** (1869–1935) vezette az ébredési konferenciákat a bűnvallás és a bűnbánat útján. Ezek az imaalkalmakon a sírásnak és az imának egy hatalmas hulláma csapott át a jelenlevőkön. Az egyik presbiteriánus misszionárius, **William Newton Blair** (1876–1970) így jellemezte a találkozót: „Leírhatatlan... nem zűrzavar, de egy csodálatos harmóniája a hangnak és a léleknek... mintha egy óceányi imahullám verné az Isten trón- (Folytatás a 11. oldalon)

Horace Grant Underwood

Henry Gerhard Appenzeller

(Befejezés a 10. oldalról)

ját.” Az imának ez a buzgó, fergeteges stílusa a koreai egyház jellemzője maradt századokon át.

A Lélek mozgásának ez az izzó atmoszférája nagyban hatott azokra a kínai lelkészekre, akik csatlakoztak az özszejöveletekhez, és ahogy visszatértek Kínába, kezdeményezésükre a lelki mozgalom egész Kínára kiterjedt. Korszakalkotó esemény volt ez, amely a koreai történelem egy fontos határvonalat jelenti: addig a koreaiak mindent a kínaiaktól tanultak, így a koreai kultúra erősen, elkerülhetetlenül a kínai befolyása alatt állt. A lelki megújulás az egyetlen kivétel: ezt a koreaiak tanították meg a kínaiaknak. A koreai egyház széles kiterjedésének alapjára épült ez a lelki mozgalom.

Az újonnan érkező misszionáriusok a korábbiakkal együtt új missziós központokat, iskolákat és kórházakat hoztak létre; olyanokat is, amelyek a nők gyógyítására specializálódtak. Ugyancsak aktívan folytatták a Biblia és más irodalmi művek koreai fordítását. A kórházak és az iskolák ezért felbecsülhetetlen evangelizáló eszközök lettek a misszionáriusok kezében az érkezésüket követő két évtizedben.

A japán megszállás alatt

A koreai egyház nagymértékű növekedése és terjeszkedése után a koreai történelem hatására két váratlan esemény történt a koreai egyházban: az egyik a japán bekebelezés (1910–1945), a másik pedig a koreai háború (1950–1953). A japán kormány megkövetelte, hogy az egyházak jelentést küldjenek tanításaik tartalmáról, az igehirdetés módjairól és a lelkészek kvalifikációjáról. Az iskolákban nem engedélyezte vallási szertartások tartását, és a japán hatóságok megpróbálták – szervezeti átalakításával és a választások befolyásolásával – „japánosítani” az egyházat.

A II. világháborús japán vereség után eljött a felszabadulás, de az ünnepelés a nemzetközi beavatkozás miatt rövid ideig tartott. Az amerikai erők délen és a szovjet ellenerők északon kialakították a két szuperhatalom küzdelmét. Korea hatalmas belső problémákkal szembesült, és idővel ez a koreai háborúhoz vezetett. Bár a koreai háború mély lelki sebeket ejtett a keresztyének gondolkodásán, ugyanakkor ez az időszak az evangelizációnak is alkalmat te-

A koreai protestáns egyház tegnap és ma A világ egyik legdinamikusabb közössége

remtett. A keresztyén országok segélyei (főleg az Egyesült Államokból) elárasztották Koreát, így a koreaiak természetesen kedvező benyomást szereztek a keresztyénségről és a keresztyén országokról. A katolikus és a protestáns missziós szervezetek segélycsomagokat küldtek, melyekben ételtől a ruhaneműn át a gyógyszerekig minden volt.

Misszionáltból misszionáló

Az 1960-as években a háború utáni helyreállítást az egyházak szociális missziójának bővülése követte. Az egyházi szervezetek aktivizálódtak a különböző szociális szolgálatokban, anyagi segítséget és lelki vezetést nyújtottak a szegényeknek és az alsóbb társadalmi osztályoknak. 1969-re a koreai egyházak már misszionáriusokat küldtek Japánba, Tajvanra, Bolíviába, és lelkészeket küldtek a koreai közösségek szolgálatára az Egyesült Államokba, Kanadá-

Az 1984-es centenáriumi ünnepség

ba, Brazíliába és más országokba Dél-Amerikában és Délkelet-Ázsiában. Az 1970-es években újra lefordították a Bibliát mind a katolikus, mind a protestáns egyházak. Az evangélium népszerűsítésére a keresztyén műsorszolgálat, amelyet 1954-ben alapítottak, mellékállomásokat állított fel a nagyobb városokban Dél-Korea-szerte.

A rendkívüli növekedés, amely a 60-as és 70-es éveket jellemezte, folytatódott a 80-as években is. Szöulban, a tömeggyűlések fő helyén, a Youido Plaza köztéren a keresztyén kampányok gyakran millió fölötti tömeget vonzottak. 1984-ben, augusztus 15-e és 19-e között például – a koreai protestáns egyház centenáriumát ünnepelve – mintegy három és fél millió keresztyén vett részt ezen a missziós megmozduláson.

A növekedés okai

A század végén azonban a koreai egyház gyors terjeszkedése lelassult, helyzete stabilá vált. A koreai keresztyének ezért most alázatosan imádkoznak az egyház ébredéséért és megújulásáért. Itt az ideje, hogy a koreai egyház megvizsgálja a megtorpanás okát. Természetesen az európai „idős egyház” adhat néhány gyakorlati tanácsot a koreai „ifjú egyháznak”. A koreai egyház nem felejtheti, hogy létezését más államokból érkezett, névtelen misszionáriusok áldozata és elkötelezettsége tette lehetővé, de legfőképpen a mi szerető Istenünk kegyelme.

Sokan próbálták megfogalmazni a koreai egyház dinamikus növekedésének okát. Megállapították, hogy a koreai egyház aktívan részt vett a társadalmi reformokban, a függetlenségi mozgalmakban (Japánnal szemben), az iparosodásban, a demokrácia és az oktatás kialakításában. Ezek a „jöttetek” pozitívan hatottak a közösségnek a koreai egyházzal kialakuló képére.

És még egyéb nézőpontok is felmerülnek, ha alaposan megvizsgáljuk az evangélium és a koreai egyház belső kapcsolatát. Elsősorban politikai-társadalmi szempontból nézve: az evangéliumot úgy fogadták és az úgy munkálkodott a koreai nép közt, amelyik a 18. és a 19. századi merev, konzervatív konfucianizmus béklyójában nyögött, mint a szabadulás evangéliuma. Másodsorban, a missziós stratégia szempontjából: a lefordított Bibliák sikeres szétosztása a nép között, majd a lelki szomjúság kielégítésére az ige fáradságot nem kímélő tanulmányozása döntően hozzájárultak a növekedéshez. Harmadsorban, vallási-kulturális szempontból: Korea lelki talaja roppant gazdag és előkészített volt az evangélium befogadására. Ahogy az evangélium magja a koreai elme természeténél fogva hullott, a koreai vallásos tradícióba az evangélium sarja is beoltódott. De mindennek előtt: ez volt Isten csodálatos terve és segítsége a koreai népeknek. Másképp nem lehet magyarázni a koreai egyház gyors növekedését, ahogy „remetekirályságból” mostanra a „szolgálat királyságává” lett.

Park Sung Kon

Kedves Olvasóink! Egy év elteltével ismét készítettünk egy összeállítást testvéregyházkerületünk, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapjában, a Harangszóban megjelent írásokból. (A Harangszónak az augusztusi első számában lesz kétoldalas melléklete a Kálvinista Szemle anyagaiból.)

TOLLVONÁS RENDÜLETLENÜL HISZ

Ica negyvenkét éves asszony, elárúsító egy élelmiszer üzletben. Férje János, villanyszerelő. Hol úgy érzi, hogy biztonságban van az állása, hol attól fél, hogy tönkremegy a vállalatuk. Mindazonáltal kitűnő szakember, ért a mosógéphez, hűtőgéphez is, a műhelyben megbecsülik. De hát ki tudja?

A gond a húszéves leányukkal van. Két éve érettségizett, nem valami fényesen, de nem is nagyon rosszul. Sajnos, nem jutott munkához. Nem az a gond, hogy nem volt mit ennie. Valószínű, hogy előbb-utóbb talál munkát. Ami a szülők nagy gondja, hogy leányuknak nem sürgős a munka. Nem bánkodik, hogy munkanélküli segélyen van. Nem érzi megalázkodónak, hogy átvegye a pénzt. Délig lustálkodik, tévét néz, majd csavarogni megy a barátokkal és barátnőikkel. A szülők, amikor eltávoznak otthonról, még alszik. Amikor hazajönnek – nincs otthon. Amíg iskolás volt, ellátták zsebpénzzel. Most eszébe sem jut, hogy az állami segélyből hozzájáruljon a háztartáshoz.

Ica asszony többször szóvá tette férjének a súlyos helyzetet, de János ilyenkor csak nagyokat legyintett. Sajnálja a leányát, akinek így kell kezdenie az életét. Ica, amikor húszéves volt, tele volt vágyakkal, tervekkel. Férjhez ment, gyermeket szült és beállt dolgozni. Jogosan attól tart, hogy leánya életéből hiányzik a tervezés, az álmodozás, a kötelességtudat. Tudatában van annak, hogy semmi sem csábít úgy a bűnre, semmi sem ront meg úgy, mint a tétlenség.

Hat hónappal ezelőtt történt, hogy a János vállalatának rakárában egy hatalmas láda rádőlt egyik munkatársára, aki így a láda és a polcsor közé szorult. János attól tartva, hogy későn érkezik a segítség, minden erejét összeszedve, a súlyos ládát annyira megemelte, hogy az alápréselt munkatársa kiszabadult. A nagy súly emelése alatt úgy érezte, mintha valami megropant volna benne, de nem tulajdonított neki túlzott jelentőséget, mert addig azt sem tudta, mi is a betegség. Ezután azonban sajnos, súlyosan megbetegedett.

A teherbírása hétről hétre csökkent. Kezdetben elment néhány alkalommal kivizsgálásra, de hiába minden alaposág és lelkiismeretesség, semmi szervi bajt nem találtak az orvosok. Munkahelye elvesztésétől tartva, nem mert tartósabb betegállományt kivenni, járt dolgozni tovább, de egyre kevésbé hasonlított hajdani önmagára. A pihenőszabadsága gyógykezelésekkel telt, de állapota csak tovább romlott. A hiába ismételt orvosi kezelések lelkileg is nagyon megviselték. A munkahelyén a munkások, látva elesetségét, munkája nagy részét magukra vállalták. Ők sem akarták, hogy az utcára kerüljön, amiért egyiküket talán a haláltól mentette meg. Mert, ha ma valaki betegen válik munkanélkülivé, nincs nagy esélye az emberhez méltó életre.

Ma Ica szorgalmas templomlátogató. Rendületlenül hisz leányának jó útra való térésében és férje felgyógyulásában. Vallja: Istennél semmi sem lehetetlen; minden lehetséges a hívőnek. Életigéje az 50. zsoltár 15. verse: „*Hívj segítségül engem a nyomorúság idején! Én megszabadítlak, és te dicsőítesz engem.*”

Bányai László

ELJÖVETEL

„Az Úr családot ad a magára maradnak.” Biztató bibliai szavak... Családok fogannak vérségből, kötelességből, szükségéből, igényből, és néha nagy szerencsével szeretetből is. A család biztonság, sziklaszilárd alap, otthon, hogy legyen honnan elindulni és visszatérni. Egy hely, ahová kötődünk, amit megőrzünk az emlékezetünkben. A család halkuló, de soha el nem múló visszhang fülünkben és szívünkben. Elsárgult, fakó fényképek, melyekről ismerős, soha el nem felejtett arcok néznek ránk, a hely, ahonnan származunk és ahová végső nyugalomra visszavágyunk. Amit nehéz munkával építünk magunknak, követ köre rakva... család... képek... emlékek... álmok. (Daniel Steel)

Alig vonszolta magát a sikos, havas úton. Lábai meg-megroggyadoztak, éveit s a nehéz téli ruhát hordva, és persze azt a néhány dermedt szilvaágot, mellyel a saját nyomát is felseperte maga után.

Már reggel óta valami lázas türelmetlenség, hirtelen világosság töltötte be szívét, mint aprócska házát a sűrű felhők mögül kibuggyant napsugár. Topogva tett-vett szűk konyhájában: fényesre törölgette a falat díszítő régi cserepeket, csuprokat, tányérokat. Felsikálta a szüette padlót – igaz, csak úgy öregesen, lábával csúsztatgatva ide-oda a felmosórongyot.

A fagyos ágakat a kályha mellé rakta, hogy kissé megszáradjanak. Közben bevasporozta a tüzelő tetejét. Ennyi erőt régóta nem érzett öreg csontjaiban, még gémberegett tagjai is felengedtek, mint melegben a téli gallyak.

Régi, kérges Bibliájának lapjait is megtörölgette, elbeszélgetve a benne lakozó fényképekkel: fiával, lányával, unokáival. Hiába, ő már csak ezekkel az élettelen, kopott dolgokkal s halványodó emlékekkel maradt házikójában. Leült, hogy elővegye a dobozok tartalmát is, megsimogatva, csókolgatva a kedves arccokat a képeken. Nekik jó – jó sorsuk van ott a messzeségben, az Óceánon túl. Az unokákat kicsi koruk óta nem is láthatta. Még élt az öreg, mikor utoljára erre jártak mindannyian.

Felhúzta jó meleg, bundás csizmáját, mit ajándékba küldtek a gyermekek, s kiment benne havat seperi. Nemsokára keskeny ösvény vezetett a kaputól, a tetőt szemébe húzó házig.

– Juli néném, tán csak nem palacsintát sütött? Mi ez a sürgölődés? – lepte meg kérdésével a szomszéd. – Tán vendéget vár, anyókám?

– Várok, várok, mindig várok valakit. Majd egyszer el is jön értem – mondta motyogva s restelkedve.

Kicsit szégyellte, hogy ő ilyen árva. Be is tipegett hamar, kitérve a kérdések elől. Nem kellemetlenek a szomszédok, de más világban élnek: zajosak, zenével, étellel tele a házuk, jönnek-

mennek a fiatalok. Az ő világa, az ő élete már odaát van – szokta mondogatni. Senki sem tudta, melyikre gondol: Amerikára vagy csak egyszerűen a túlvilágra.

Egy lapos cseréptálba helyezte az ízes és túrós palacsintákat, a kályha tetején hagyva a melegen. Leült az ágy szélére, kezét ölébe ejtve elbóbiskolt. Vagy csak várt?

Kint már megnyúltak az árnyak a lilás havon. Egy szarka szállt az udvar öreg fájára, és nagy kerepelésbe kezdett. Megrettenve az ablakhoz sietett: – Vendég jön – jegyezte meg magában babonásan.

Dobott még néhány ágat a tűzre, épp csak lobot vessen s világítson a fülhomályban.

(Folytatás a 13. oldalon)

ELJÖVETEL

(Befejezés a 12. oldalról)

Egyszer csak valami autózúgás törte meg a késő délutáni csendet. Az apró ház előtt állt meg, s a szomszédtól kérdezősködött egy fiatalos férfihang.

– Itt lakik Juli néni – hangzott a válasz.

Mire feltápáskodott, már a tornácon verte valaki lábáról a havat. Kopogott és nyikorogva, magától megnyílt az ajtó. Mintha a fia állt volna előtte, úgy húszéves korában. Széles válla, szálás termete eltakarta az ajtót. Csak nézte-nézte megtorpanva, kezét remegő ajkára szorítva.

– Mami, én vagyok Bálint. Magyar Bálint, a te unoka – mondta mosolyogva, és átölelte a töpörödött anyókat.

A zokogástól alig tért magához. Élőben simogathatta finom arcát, erős fiatal kezét. Aztán elnézegette a szobában szétpakolt ajándékokat.

– Ennyi mindent hoztál nekem? Elég lesz életem végéig.

De nem sokat beszélgettek, csak nézték, szemmel is simogatták egymást, eszegetve a palacsintából közben. Sötét, hideg lett a szobában, mely mintha összébb húzódtott volna a fiatal vendég láttán. Együtt tettek a tűzre, jól megpakolták a rozoga kályhát, csak úgy dübörgött benne a láng.

– Mami – kezdte Bálint a búcsúzást – holnap jövök vissza. Reggel. Most megyek másik mami – mondta, miután még egyszer megölelte nagyanyját.

Még kiállt a kapuba integetni. Utolsó sugarait küldte a nap a házra, bevonva aranyba, glóriába. Kezét szeme elé tartotta, hogy még a kanyarig lássa.

S nem látta többé. Reggelre már odaát volt. Reggelre már ki-aludt szívében a szikra, akárcsak kályhájában a tűz. Megnyugodva, mosolyogva találták. Kisimultak arcán a ráncok, s fények jelentek meg keskeny homlokán.

Veres Piroska

Gondolatok a koltói Wass-felolvasásról

„Akkor összeállottunk néhányan magyarok és azt mondtuk: Krisztus az alap, melyen megállhatunk és a szeretet a lánc, mely összeköt minden emberrel a földön és nincsen más alap és nincsen más kötelék. És elhatároztuk, hogy erre az alapra építjük föl népünk jövődjének templomát és ezzel a láthatatlan láncsal fonjuk össze egyetlen családdá a magyart. Mert ez a mi hivatásunk és feladatunk a földön!” (Wass Albert: Az első téglá)

Ennek a hivatásnak a tudatában fogott össze újra a magyarság Miamiól Kézdivásárhelyig, 45 helyszínen, a február 24-én kezdődő Wass Albert-maratonon. Koltó egy volt az öt erdélyi helyszín közül, ahol harmadjára tartottuk meg a felolvasást. Örömmel tapasztaljuk, hogy minden évben nő a résztvevők száma: idén már negyvenheten kapcsolódtak be olvasóként, és ennél is többen hallgatóként a rendezvénybe. Az olvasók többsége alsó és felső tagozatos diák volt, de középiskolások is részt vettek, valamint idősebb irodalomkedvelők. Legfiatalabb olvasónk az idén egy 3. osztályos diák volt: Kiss Krisztián. Köszönjük a lelkes diákoknak, hogy fontosnak tartották ezt a tevékenységet, kitarítottak huszonöt órán át, hogy nem a televíziózást, az internetezést, a szórakozást választották, hanem Wass Albert, Nyíró József, Tamási Áron és a többi nagy szellemóriásunk által kinyilvánított értékeket.

Választásuknak bizonyára megvolt a jutalma, és átélhették az olvasás során, amit Augustinustól idézett Varga Károly es-

TOLLVONÁS ELKÉSTEM!

Bekapcsoltam a rádiót. Fölszendült a szombat esti Harangszó szignálja, de ugyanakkor a telefonom is. Fölvettem. Egy gyülekezeti tag fájdalmas sóhaját hallottam: „Tiszteletes úr, tessék jönni, édesapám nagyon rosszul van, és önt hívja.”

Azonnal öltöztem, rohantam, de közben ég és föld között lebegve, a füves legelőről a halál árnyékának völgyébe indultak gondolataim. Sok kusza „alapézés” között visszhangzott a legfontosabb: nehogy elkéss! Nemrég nála voltál családlátogatáskor, később beteglátogatáskor találkoztál vele, s legutóbb karácsonykor vitted az úrvacsorát. Már ekkor tudtad, hogy rák – hatvanéves életbe csomagolva. Ajándékként otthagytad a szatmári egyházmegye lelkészei által írott áhítatoskönyvet.

Haldoklóhoz rohantam, az agyamban önkéntelenül nevek kavargtak: Hamvas Béla, Gyökössy, Piaget, Popper... de mit keresnek a fejemben? Talán a tudatom alján próbálok keresni fogódzót, támaszt, segítséget?! Eszembe jut, hogyan jött ki a templomból, fogott néhány hónapja erőteljesen kezét, aztán hogyan feküdt erőtlenség az ágyban, s miként küzdött egy darabka kenyér lenyelésével.

Közben megérkeztem a házhoz. A fia az udvaron sírt. Ekkor tudatosult bennem a gondolat: ELKÉSTEM! „Egy perce halt meg” – mondta a fiú. Beléptem a házba, a család az „eltávozott” mellett állt, akinek még a szeme nyitva, szája pedig tátva volt. A kínok jelei az arcára voltak „égve”. Fejénél az áhítatoskönyv. Vigasztaló szavakat mondtam, megfogtam hitvestársra kezét, kinyitottam a Bibliát, és fölolvastam a 23. zsoltárt, aztán imádkoztunk.

A kocsiban vagyok. Kint süvít a szél. A rádió önmagától bekapcsol. Éppen esperes úr beszél: „A 2012-es esztendőben is lesznek felhők az égen” – mondja. Hát igen, megérkeztek, pedig nemrég még a csillag mutatta az utat a betlehemi jászolhoz. Elkezdődött egy új év.

Vajon miért késtem el? Talán Isten nem akarta, hogy lássam a haláltusa-harc másodperceinek gyötrelmeit?

Belépek otthonomba, ahol gyermekem mosolygós arca fogad. Micsoda arc-végletek pár percen belül. Megkérdezi, hogy van a bácsi, akihez mentem. Azt mondom: „Elkéstem, de Isten nem.” Látom, nem igazán érti a választ. Átölel. Eszembe jut egy délután olvasott mondat Kempis Tamástól: „Mindenben nyugodalmat kerestem, de csak egy sarokban, könyvvel a kezemben találtam rá.”

Fogom a Szentírást, és a „sarokba” vonulok...

Király Lajos

peres: „A hangok beözönlöttek fülembé, szívemre szállt az igazság harmata, és kigyulladtak bennem jámbor, tiszta érzések.” A maratonra visszaemlékezve így ír Bencze Nikolett: „Felemelő érzés az, hogy az anyaországi, amerikai, felvidéki, kárpátaljai és erdélyi magyarok egyszerre emlékeznek Wass Albertre. Jó volt ennek a megemlékezésnek a részese lenni.”

A többi olvasó is így érezhetett, s ezt mi sem bizonyítja jobban, mint a rendezvény végén elénk táruló kép: a diákok egyre készítgették a felolvasásra szánt részleteket, és csalódottan vették tudomásul, hogy a maraton zárómozdonatához értünk. Nekik üzenjük, hogy jövőre – terveink szerint – újra megszervezzük a felolvasást, bízva abban, hogy egyre többen érzik majd fontosnak, hogy erőt merítsenek őseink kincsét erő hagyatékából.

Tar Renáta

Országos ifjúsági találkozó lesz Kovácspatakon Ébresztő! Jön az Élesztő!

Az idén húszéves Fiatal Reformátusok Szövetsége (Firesz) 2012. augusztus 1-je és 5-e között Kovácspatakon ismét megszervezi az Élesztő elnevezésű országos ifjúsági találkozót, melyre felekezeti hovatartozástól függetlenül várnak minden tizenhat év feletti fiatal.

A tábor fő témája az útkeresés lesz. Nincs arra recept, hogyan lesz egy kétségbeesett, önmagát kereső, lázadó kamaszból kiegyensúlyozott felnőtt. Ám tény, hogy Isten szeretné, hogy a fiatalok is az ő útján járjanak, ezért az Élesztő vezérigéje: „Bölcscsé teszek, és megtanítalak, melyik úton kell járnod” (Zsolt 32,8a).

A találkozón – a fő előadásokon és az igei alkalmakon kívül – sportolásra (a kempingben úszómedence is van), élő könyvtár használatára, közösségépítő játékokra, énektanulásra, tábor-tűz melletti beszélgetésekre is lehetőség nyílik. Kiemelkedő pontja lesz augusztus 3-án a Firesz-születésnap megünneplése, amire a szervezők várják a korábbi Firesz-alkalmak résztvevőit is. Bővebb információkhoz jutni és jelentkezni a www.eleszto.sk honlapon lehet, és az előkészületek követhetőek az alábbi címen is: <https://www.facebook.com/elesztO2012>.

Kérem az erődöt!

Konfirmandustalálkozó volt Hetényen

A hetényi fiatalok énektanítása és a Pápai Református Gimnázium Treuga Dei zenekarának szolgálata alapozta meg a Hetényen 2012. május 13-án megrendezett találkozót. A zenekar vezetőjétől megtudtuk, hogy fordított lázadást képviselnek: a szövegeik által klasszikus értékeket közvetítenek. A nap motóját (Kérem az erődöt!) egyébként a *Rád bízom* című ifjúsági ének második verséből vett idézet adta: „Nem félek, nem félek, de kérem az erődöt!”

Palcsó Attila hetényi lelképásztor a *Jel 5,6–10* alapján tartott áhítatot a 14–15 éves fiataloknak. Az igében szereplő könyv a mennyben íródik, s azoknak a neve kerül bele, akiket Jézus megszabadított. „Imádkozunk azért, hogy a tiétek is benne legyen; hogy a tudás ne csak ismeret legyen, hanem ösvény is, amely Jézus Krisztushoz vezet benneteket!” – hirdette a szolgálattevő.

Az áhítatot az **Écsi Gyöngyi** lelkész által vezetett interaktív játék követte, mely-

és hogy a vezérige valósággá válik, hogy a találkozón életek változnak meg, és a tábor után is legyen mindenkinek olyan közössége, ahol tovább növekedhet, ezért június 27-

én negyvennapos imalánc és böjt indult, amely a találkozó végéig tart. Különösen nagy szükség van a szülők és nagyszülők bekapcsolódására, a regisztrálást itt lehet megejteni: <http://www.doodle.com/epitmneabu3672td>.

ben a konfirmandusok a félelmeiket (halál, betegség, pókok, kígyók, magány, világvége, rossz jegyek, kátévizsga, magányosság, tériszony, háború, éhezés stb.) gyűjtötték össze egy tízes listára.

Csoma Áron piliscsabai lelképásztor, aki gyülekezeti tagokkal és konfirmandusokkal érkezett, *Félelem és szabadulás* címmel tartott előadást, melybe a fiatalok is bekapcsolódtak válaszaikkal, gondolataikkal, igeolvasással. Megtalálták a félelem ellentétét is, ami a biztonság; majd négy ige hely alapján boncolgatták a félelemből való szabadulás útját (ami az imádkozás, az Úr segítségül hívása, a bízni tudás, a tekintet Istenre emelése, valamint a szeretet).

A Kis káté kérdéseiből összeállított kvízben a fiatalok vegyes csoportokban mérték össze tudásukat. Mindenki matricás ígés lapot, az első három helyezett csapat pedig még édességet is kapott ajándékba.

Czinke Tímea

MI A BÖJT? Hogyan böjtöljünk?

A böjt rendszerint bizonyos ételektől vagy általában az étkezéstől való szándékos tartózkodás, aminek szellemi célja van. A böjt lényege nem a megvonás, hanem a megüresedés. A rendszeres böjtnek igen pozitív hatása van az életünkre: megtanuljuk jobban kordában tartani a testünket, a kívánságainkat. Érzékenységre és önuralomra nevel, meg hálára. A Biblia többféle böjtöt említ. Vannak rövidebb és hosszabb, könnyebb és megerőltetőbb, egyéni és közösségi böjtek is. A böjt imádság nélkül fogyókúra. Az imádság ugyan gyakorolható böjt nélkül, de a Biblia szerint vannak dolgok, amik csak imádsággal és böjtöléssel működnek (Mt 17,21).

Az egynapos böjtnél azt ajánlom, hogy csak kenyert együnk és vizet igyunk. Nem annyi kenyeret, hogy jóllakjunk, hanem csak pár szeletet, azt is jól meg-rágva, és (főleg nyáron) sok vizet kell inni. Azon a napon, amikor böjtölünk, próbáljunk különlegesen nyitottak lenni az Úr vezetésére, töltsünk az átlagosnál több időt vele. Jól tesszük, ha napközben többször időt szakítunk az imádságra (ilyenkor más, bensőségebb tud lenni az imádkozás).

Lehet, hogy a nap folyamán sürgető késztetést fogunk érezni valami szokatlan, de a szeretetet nagyon kifejező dolog megvalósítására. (Egyszer böjtölés idején a belső hangra hallgatva leültem beszélgetni az egyik nem túl barátságos természetű kolléganőmmel, és pont arra terelődött a szó, hogy hogyan látja önmagát, hogy van-e Isten. Aztán kiderült, pont aznap volt a születésnapja, és még senki sem gratulált neki; nagyon vágyott emberi szóra. Máig emlékszik erre a beszélgetésre. Én is.)

Jellemezze a napunkat az, hogy nem a saját erőnkől élünk, hanem a Lélek győzedelmeskedik a test felett. „*Intelek titeket: a Lélek szerint éljétek, és a test kívánságát ne teljesítsétek. Mert a test kívánsága a Lélek ellen tör; a Lélek pedig a test ellen, ezek viaskodnak egymással, hogy ne azt tegyétek, amit szeretnétek*” (Gal 5,16–17).

Az Élesztővel kapcsolatos böjtre az alábbi honlapon lehet regisztrálni: <http://www.doodle.com/epitmneabu3672td>. Aki úgy gondolja, a negyven nap alatt többször is feliratkozhat. (Aki cukorbeteg vagy más krónikus betegségben szenved, beszélje meg előbb a dolgot az orvosával.)

Dobai Júlia

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház Zsinati Tanácsa a 29., rendkívüli ülésén, melyre 2012. június 22-én Rimakokován került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a Közalap építkezési keretének terhére kifizetendő támogatásokat a 2012. évre, mégpedig nagyrészt a kuratórium által javasolt formában (csupán két tételben eszközölt változást): Diósförgepatony (parókia és gyülekezeti ház építése): 7000 euró, Dunaradvány (a lelkészlakás felújítása): 8500 euró, Kisóvár (a templom felújítása): 3700 euró, Balogiványi (a parókia felújítása): 3200 euró, Szalóc (a parókia felújítása): 3000 euró, Örös (a lelkészlak nyílászáróinak cseréje): 1050 euró, Nagyráska (a gyülekezeti ház felújítása): 1500 euró, Vásárhely (a templom tetejének és külsejének festése): 1750 euró, Kolbása (a lelkészlak és a templom felújítása): 1780 euró, Ekecs (a templom felújítása): 1600 euró, Martos (a templom felújítása): 3500 euró, Zalaba (a templomtető cseréje): 3300 euró, Beje (a templom tetőszerkezetének teljes felújítása): 2100 euró, Borzova (a templomtorony felújítása): 3000 euró, Alsómihályi (nyílászárók cseréje a parókian): 3400 euró, Málca (a templom belső felújítása): 1000 euró, Petőszinye (a lelkészlak nyílászáróinak cseréje és hangvillamosítás): 2020 euró, Felsőrás (a templomtorony felújítása): 900 euró, Magyarböd (az imaház felújítása): 1000 euró, Nagytoronya (a parókia nyílászáróinak cseréje): 2550 euró, Homonna (a templom felújítása és hozzáépítés): 500 euró.

– Jóváhagyta, hogy a Közalap kuratóriuma legalább harminc nappal az ülés előtt kapja kézhez a meghívót és az előző évi befizetések és tartozások táblázatát.

– Jóváhagyta a Közalap egyházépítő keretének terhére kifizetendő támogatásokat a 2012. évre, mégpedig nagyrészt a bíráló testület által javasolt formában (csupán két tételben eszközölt változást): Alistáli Református Egyházközség (gyermektábor): 400 euró, Bösi Református Egyházközség (házashétvége): 380 euró, Bösi Református Egyházközség (hitmélyítő napok): 280 euró, Jókai Református Egyházközség (bibliaismereti verseny gyermekeknek): 200 euró, Jókai Református Egyházközség (nyári ifjúsági és gyermektábor): 975 euró, Kulcsodi Református Egyházközség (zenés

A ZSINATI TANÁCS 29. ÜLÉSÉRŐL

evangelizáció): 100 euró, Komáromi Református Egyházmegye (egyházmegyei bibliaismereti verseny): 200 euró, Bártorkeszi Református Egyházközség (Fireszke táborok Bártorkeszin): 900 euró, Komáromi Református Egyházközség (családi hitépítő hét): 400 euró, Barsi Református Egyházmegye (egyházmegyei bibliaismereti verseny): 100 euró, Barsi egyházmegye – missziós bizottság (egyházmegyei szavalóverseny): 100 euró, Ipolysági Református Egyházközség (gyermek- és ifjúsági tábor): 1000 euró, Lévai Református Egyházközség (Kárpát-medencei református középiskolák találkozója): 4000 euró, Nagykálnai Református Egyházközség (egyházmegyei kórustalálkozó): 100 euró, Gömői Református Egyházmegye (az egyházmegye 2012. évi programjai): 1020 euró, Hanvai Református Egyházközség (nyári ifjúsági és gyermekprogramok): 570 euró, Simonyi Református Egyházközség (egyházi tábor, segédanyagok vásárlása): 150 euró, Tornaljai Református Egyházközség (nyári napközis gyermektábor és tinitábor): 100 euró, Berzétei Református Egyházközség (gömői evangelizációs esték): 400 euró, Rozsnyói Református Egyházközség (nyári napközis tábor): 330 euró, Királyhelmei Református Egyházközség (egyházmegyei bibliaismereti vetélkedő): 100 euró, Kiszéresi Református Egyházközség (egyházmegyei kórustalálkozó): 100 euró, Kiszéresi Református Egyházközség (egyházmegyei szavalóverseny): 100 euró, Örösi Református Egyházközség (egyházmegyei konfirmandusalkalmak): 520 euró, Deregyői Református Egyházközség (Bibliaskola gyülekezeti munkatársaknak): 400 euró, Nagykaposi Református Egyházközség (egyházmegyei szavalóverseny): 100 euró, Nagykaposi Református Egyházközség (egyházmegyei kórustalálkozó): 100 euró, Nagykaposi Református Egyházközség (egyházmegyei ifjúsági konferencia): 400 euró, Nagyráskai Református Egyházközség (egyházmegyei bibliaismereti vetélkedő): 100 euró, Nagyráskai Református Egyházközség (egyházmegyei nyári kézművestábor): 300 euró, SZRKE – Börtönmisszió (börtönben lévők családjainak segítése): 2000 euró, SZRKE – Egyházzenei osztály (országos énekverseny): 300 euró, SZRKE – Egyházzenei osztály (országos kántorkonferencia): 300 euró, SZRKE – Egyházzenei osztály (országos kántorképző

tanfolyam): 1000 euró, Alistáli Református Egyházi Alapiskola (hálaadó alkalom az iskola 20. tanévére): 200 euró, Alistáli Református Egyházi Alapiskola (tanulmányi jutalomtúra a testvériskolával): 300 euró, Firesz – Duna Mente (ifjúsági alkalmak szervezése): 4000 euró, Fiatal Reformátusok Szövetsége (Élesztő – országos ifjúsági találkozó): 5000 euró, Firesz – FIX munkacsoport (ifjúsági alkalmak szervezése): 2000 euró, Re-Mi-Dia (tavaszi ifjúsági konferencia): 300 euró, Re-Mi-Dia (református ifjúsági konferencia): 1000 euró, Re-Mi-Dia (református családok konferenciája): 1000 euró, Re-Mi-Dia (református nyugdíjasok konferenciája): 700 euró, Re-Mi-Dia (nyári bibliai táborok gyermekek és ifjak számára): 1000 euró, Keskeny Út ifjúsági diakóniai csoport, Marcelháza (hitmélyítő alkalmak látogatása, szervezése az egészségükben akadályozott fiatalok számára, kapcsolattartás): 250 euró, Te Deum Laudamus, Alistál (előadás-sorozat): 150 euró.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Zsarnói Református Egyházközség Saláta Ferencnek eladjon a tulajdonában levő, a zsarnói kataszterben található 767-es parcellából (34 999 négyzetméter) 525 négyzetmétert, a 752-es parcellából (12 543 négyzetméter) 5338 négyzetmétert, a 753/1-es parcellából (3584 négyzetméter) 3045 négyzetmétert, a 753/2-es parcellából (19 666 négyzetméter) 17 995 négyzetmétert és a 753/3-as parcellából (3626 négyzetméter) 2881 négyzetmétert – a kérelemben meghatározott áron. A Zsarnói Református Egyházközség köteles ugyanolyan területű földet vásárolni, amilyen területet elad.

– Jóváhagyta 10 000 euró kölcsön folyósítását a Szalánci Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2017. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5 százalékban szabja meg. A kölcsön kizárólag a templomépület felújítására használható.

– Hozzájárul Dukon András megválasztásához a Pozbai Református Egyházközségbe.

– A Zsinati Tanács megbízza Rákos Loránt zsinati tanácsost, hogy a Partnerhilfe bizottsággal közösen tegyen javaslatot a Zsinati Tanács legközelebbi ülésére a Partnerhilfe által a 2012-es évre jóváhagyott támogatás kiosztására.

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinata a VIII. ciklusa 6. ülésén, amelyre 2012. június 21-e és 23-a között Rimakokován került sor, az alábbi határozatokat hozta:

- Elfogadta az 5. ülés jegyzőkönyvét.
- Jóváhagyta Fazekas László püspök jelentését egyházunk életéről a 2011. évben.
- Jóváhagyta Szabó Annamária igazgató jelentését a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Diakóniai Központjának 2011. évi tevékenységéről.
- A Diakonia Reformata igazgatótanácsába megválasztotta Antala Éva lelkipásztort, Rácz Jolán lelkipásztort, Buzala Szilvia diakóniai munkatársat, Bohák Ildikó önkéntes diakónust és Molnár István lelkipásztort.
- Jóváhagyta Süll Kinga igazgató jelentését a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház egyházzenei osztálya 2011. évi tevékenységéről.
- Jóváhagyta Drenkó Zoltán elnök jelentését a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház missziói bizottságának 2011. évi tevékenységéről.
- A Zsinati Tanács hatáskörébe utalta azon szervezetek jegyzékének összeállítását, amelyek az Egyetemes Egyháznak beszámolási és elszámolási kötelezettséggel tartoznak. A Zsinati Tanács határozza meg, mely nonprofit szervezeteket ismeri el az egyház egyházi szervezetnek.
- Jóváhagyta Molnár Árpád elnök jelentését a Fiatal Reformátusok Szövetségének 2011. évi tevékenységéről.
- Jóváhagyta Marek Kačkoš igazgató jelentését a Re-Mi-Dia nonprofit szervezet 2011. évi tevékenységéről.

EGYHÁZUNK ZSINATA 6. ÜLÉSÉRŐL

– Megbízta a gazdasági bizottságot, hogy a díjlevél tárgyalásánál felmerült adóügyi problémákra keressen választ, és dolgozza ki az ismertető levelet.

– Első, majd második olvasatban is jóváhagyta a Közalapról szóló 1/2009-es számú törvény módosítását. A Zsinat megbízta a gazdasági bizottságot, adjon ki állásfoglalást arról, hogy mi a különbség a bevétel és a gazdasági eredmény között.

– Megbízta a gazdasági bizottságot, készítsen különböző modelleket a személyi keret esetleges merítésére, gyarapítására vagy befagyasztására.

– Jóváhagyta a Győrkei Református Egyházközség átlépését az Abaúj-tornai Református Egyházmegyéből az Ondava-hernádi Református Egyházmegyébe. Az átlépés a gazdasági év lezárásával, 2013. január 1-jén válik hatályossá. A Zsinat felszólítja az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperesét és a Győrkei Református Egyházközség lelkipásztorát, hogy – az egyházközségi közgyűlés döntésével összhangban – továbbra is biztosítsák a magyar ajkú református hívek számára a magyar nyelvű szolgálatokat.

A Zsinat ugyanakkor kinyilvánította, hogy mindaddig, amíg a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház szlovák részének vezetői nem erősítik meg egyházunk alkotmányos egységét a Zsinat ZS-18/2011-es számú határozatának értelmében, illetve amíg le nem zárul a Zsinat és a Zsinati Tanács által kezdeményezett jogalkotási folyamat, a Zsinat nem kíván foglalkozni egyetlen további egyházközség átlépésével sem más egyházmegyébe.

– Elnapolta a lelkészek választásáról szóló törvénytervezet és a lelkésztovábbképző szabályzatának tárgyalását.

– Jóváhagyta a következő jogértelmezést:

Ad 1. Az egyház által jogforrásként használt jogszokás olyan, az egyház egészére vagy adott egységére kiterjedő tartós és állandó gyakorlat, aminek történelmi múltja van, a célzott személyi kör részéről normaként elfogadott és alkalmazott, valamint a kodifikált hatályos joggal nem ellentétes. Ennélfogva a Zsinati Tanács azon gyakorlata, hogy egy lelkészt a beiktatástól számított két év elteltével engedélyez más egyházközség önálló lelkészi állásába megválasztani, jogszokásként alkalmazott norma.

Ad 2. A megválasztott lelkészt a koncessza kiállítás után azonnal be kell iktatni, illetve annyi idő után, amennyi szükséges a beiktatásra való hivatalos előkészülethez. A beiktatás időbeli kezdeményezéséért és lefolytatásáért az illetékes esperes a felelős.

Ad 3. A beiktatás elmaradásának okát vizsgálni egyházi bíróság hatásköre. Ha a beiktatás elmaradása a lelkésznek nem róható fel, a koncessza kiállításának időpontját kell tekinteni a kétéves határidő kezdő időpontjának, mivel akkortól gyakorolhatja a lelkész a jogait és kötelességeit az egyházközségben.

E jogértelmezés mindaddig érvényben marad, amíg az egyház a vonatkozó kérdéskörökben – illetve azokat pontosítván – jogszabályt nem alkot.

Felsőpélen a Szentlélekről tettek bizonyosságot PRESBITERI KONFERENCIA VOLT BARSBAN

A II. Czeglédi Péter Napok keretében 2012. május 5-én Felsőpélen presbiteri konferenciára került sor, melynek témája a Szentlélek volt. A bevezető köszöntések, Tóth Zoltán helybeli lelkipásztor és Dálnoky Ernő gondnok szavai, az énektanulás, valamint az előadás is erre a témára épült.

A *Kicsoda a Szentlélek?* című előadást Pólya Katalin, a komáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Kara adjunktusa tartotta, majd a presbiterek maguk is elmondhatták, hogyan élük meg a Szentlélek vezetését.

Zsigmond István garamsallói presbiter arról beszélt, hogy miképp teremti újjá halott lelkünket a Szentlélek (Jn 3,5): az Isten nélkül bűn-gyümölcsöket termő életünket a Lélek isteni természettel ajándé-

kozza meg, amely már a Lélek gyümölcsét termi (Gal 5,19–21). A lévai Andruska Csilla hozzászólásában elmondta, hogy a Szentlélek megajándékoz Jézussal (Ap-Csel 2,38), hogy a Lélek Jézust állítja a középpontba és dicsőíti (Jn 16,14), és a Lélek betagol bennünket Krisztus testébe (1Kor 12,12). Hontfüzesgyarmat gyülekezetének nevében a presbiterek távollétében Csernyik Magdolna lelkipásztor arról beszélt, miként tesz a Lélek bizonyosságot arról, hogy valaki Isten gyermekévé válik (Róma 8,16), illetve hogy a Lélek vezeti (Róma 8,14), megerősíti (Ef 3,16) és betölti (Ef 5,18) gyermekeit. Végül Hőnyi Pál zselizi presbiter az 1Kor 12 és 14, valamint az Ef 4 alapján arról beszélt, hogy a Lélek kegyelmi ajándékokat osztogat, amivel alkalmassá tesz bennünket az Isten országa építésére.

Pólya Katalin a Szentlélekről ad elő.
(Kassai Gyula felvétele)

A hozzászólók rendre leszögezték, hogy szükség van ilyen alkalomra, hogy a presbiterek megerősödjének, egymás által is épüljenek a szolgálatban. A találkozót Szántó Ernőné helybeli gondnok imádsága és köszöntése zárta, aki elmondta: a hatvanhárom lelket számláló gyülekezetük épp templomjavításban van, de örömmel adtak otthont a konferenciának, hiszen számukra is megerősítő alkalom volt.

Ambrus Erika

Az abaúj-tornai egyházmegye május 6-án (anyák napján) Pelsőcön tartotta az elmúlt évre visszatekintő közgyűlését, amely istentisztelettel kezdődött a 13. században épült, gótikus Szent György-templom falai között. (A templom a Bebek család családi és temetkezési jellegű temploma volt, a 17. században reneszánsz stílusban átalakították; a templom freskóinak feltárása folyamatban van.)

A szőszéki igehirdetést **Szabó Krisztián**, Nagyida és Saca-Buzinka gyülekezeteinek lelkipásztora tartotta, aki a *2Tim 1,8–14* alapján a szolgálatban való áldozatvállalásról, Krisztus keresztségének hordozásáról beszélt. A közgyűlés a vállalkozók házában folytatódott, ahol **Radácsy Károly** helybeli lelkipásztor köszöntötte a résztvevőket; majd **Szaniszló Sándor** egyházmegyei gondnok emelkedett szólásra, aki az édesanyákat is köszöntötte.

Miután **Varga Zoltán** espereshelyettes számba vette a negyvenhét hivatalos küldöttet, **Orémus Zoltán** esperes megtartotta jelentését, mégpedig a *Mt 5,13* jegyében. Beszámolt az egyházlátogatások alkalmával szerzett tapasztalatokról, az egyházmegye gyülekezeteinek jelenlegi helyzetéről. Hangsúlyozta: fontos, hogy

Vallástudományi szimpózium a komáromi teológián Vallások az ókori Izráel környezetében

Immáron hagyománnyá válik a komáromi teológiai karon, hogy május második hete a szimpóziumok ideje. Nem volt ez idén sem másként, hiszen a kar május 11-én rendezte meg vallástudományi szimpóziumát, ami e tárgykörben a második volt az elmúlt hat évben. (Minden évben más-más tanszék szervezi a szimpóziumot, így volt ószövetségi, újszövetségi, egyháztörténeti, gyakorlati teológiai és rendszeres teológiai is.)

Az idei szimpózium egy érdekes tárgykör köré épült a maga előadásaival, nevezetesen azt próbálták meg az előadók közelebb hozni a szépszámú hallgatósághoz,

Pelsőc látta vendégül az egyházmegyét Történelmi falak közt kezdődött a közgyűlés

Isten által megszólított szolgák munkálkodjanak a gyülekezetekben, akiknek megvan a belső elhívásuk a szolgálathoz, hogy mindenkor és minden helyzetben meghallják az Úr szavát, amire mindig örömmel válaszoljanak. Az egyházmegye területén sok kisebb gyülekezet is van, ám jó tudni, hogy az elhívás sosem függ a létszámtól – amint a tizenkét apostol esetében sem a számon, hanem a küldetésen volt a hangsúly.

A beszámoló szerint az egyházmegyében a 2011-es évben két közgyűlés, hét

lelkésztalálkozó volt, és megtörtént valamennyi gyülekezet meglátogatása. Szó esett továbbá a lelkészcserekről, s az ebből adódóan megüresedett egyházmegyei

tisztségek újbóli betöltéséről is. A jelentés kitért több kis gyülekezet összevonásának kérdésére is, valamint – presbitériumi kérések alapján – három gyülekezet státuszának megváltoztatására is, amit a közgyűlés meg is szavazott.

Az esperesi jelentés után a missziói, diakóniai, a hitoktatói, a sajtó- és számvéző bizottság előadójának jelentését hallgathatták meg a résztvevők. Az egyházmegyei közgyűlés **Porubán Ferenc**, **Icso Béla** és **Urbán Károly** személyében kijelölte a presbitériumi szövetség előkészítő ülésének küldöttait. Az esperes köszöntötte a múlt évben kerek évfordulójukat ünneplő lelkészeket és presbitereket. A közgyűlés végén **Fazekas László** püspök értékelte az elhangzottakat, és szólt az egyházmegyében is égető problémát jelentő szlovák–magyar kérdés körüli gondokról és a megoldási lehetőségekről.

A közgyűlés imádsággal és énekléssel ért véget, a szeretetvendégség ideje alatt pedig kötetlen beszélgetések során adódott lehetőség az aktuális problémák további boncolgatására.

Fecsó Yvett

ter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának doktorandusza pedig a perizsiek mint az ószövetség környezetében egykoron fellelhető népcsoportot mutatta be a hallgatóknak.

Kedves színfoltja volt a szimpóziumnak **Andrej Slodička** előadása: az Eperjesi Egyetem Görög Katolikus Teológiai Kar docense a kánaáni panteont állította szembe Izráel monoteizmusával. (Az SJE RTK és az eperjesi görög katolikus teológiai kar két éve írt alá szerződést, melynek alapján egyre több területen működnek együtt.)

A szimpózium napjának délutánjára három előadás maradt. **Molnár János** docens, a házigazda teológia dékánja egy magyar kutatási szempontból unikumnak számító előadással szolgált a hallgatóságnak, amikor is a mandeusok vallásáról értekezett. Ugyancsak kevésbé ismert vallás volt a témája **Beáta Čierniková** előadásának (a szerző a pozsonyi Comenius Egyetem Bölcsészettudományi Kara előadója), aki az ararati királyság, avagy Urartu vallásait mutatta be. A szimpózium záró előadását **Csabai Ágnes**, a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem doktorandusza tartotta az egyiptomi vallás egyes elemeiről.

Tudományosság szempontjából egy rendkívül értékes napot tölthettek el azok, akik részesei voltak ennek a szimpóziumnak.

Lévai Attila

Karasson István professzor előadását élénk figyelemmel követik az előadók

Az immár tizedik tanítási évében működő lévai egyházi gimnázium 2012. január 1-jétől a Czeglédi Péter Református Gimnázium nevet viseli. Az intézmény nagyon fontos, hiánypótló, nemzetmegtartó szerepet tölt be a város és a közeli falvak magyarságának életében.

1674-ben Czeglédi Péter lévai lelkész is a pozsonyi vértörvényszék elé idézték. Miután sok társával együtt elítélték, hónapokig fogva tartották, végül gályarabságban sínylődött egészen addig, míg de Ruyter holland admirális ki nem szabadította őket. Visszatérhetett Lévára, ahol – bár megpróbálták újra eltávolítani – haláláig a helyén maradt. Sokatmondó jeligeje – *Per spinas ad rosas (Töviséken át a rózsákhoz)* – máig ható üzenet, és példája azt mutatja: vészterhes időkben is kiállhat valaki – megalkuvás nélkül, szenvedések árán – az igazáért, a keresztyénségéért, a hitvallásáért.

Május 13-án a fenntartó gyülekezet ünnepi istentiszteleten ajándékozta meg az iskolát az új névvel, a címerrel ellátott

II. Czeglédi Péter Napok a barsi egyházmegyében A jelent és jövőt építő reménység

A II. Czeglédi Péter Napok a Barsi Református Egyházmegye, a Lévai Református Egyházközség és a Czeglédi Péter Református Gimnázium közös rendezvénye – állt a programfüzet elején az alábbi Czeglédi Péter-idézettel együtt: „*Maradj meg mindvégig Krisztus vallásában. Az melyet tanultál, ne állj hátra abban...*”

A május 5-e és 13-a közt lezajlott programba az egyházmegye több gyülekezete is bekapcsolódott, az ünnepsorozat záró istentiszteletre Garamsallón került sor. Az igehirdetés szolgálatát **Steinbach József**, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke végezte (mivel egyházmegyénk korábban a fennállása 400. évfordulóját ünneplő egyházkerületbe tartozott, szimbolikusan velük együtt ünnepeltünk). **Rédli János**, az Ipolysági Művé-

Új jelképei lettek a lévai gimnáziumnak TÖVISEKEN ÁT A RÓZSÁKHOZ...

zászlóval. Az istentiszteleten részt vett Czeglédi Péter számos leszármazottja is (a család bővelkedik jelentős személyiségekben).

Kassai Gyula lévai lelképásztor prédikációjában Czeglédi Péter cselekedeteinek máig érvényes tanulságait, példáját állította a hallgatóság elé. **Ábrám Tibor** tiszáninneri főgondnok, a miskolci Lé-

vay József Református Gimnázium (a lévai gimnázium testvériskolája) igazgatója felavatta és bemutatta az iskola zászlaját, melyen látható az új (Kassai Gyula és Göbő Sándor által tervezett) címer is.

A fenntartó gyülekezet lelkésze, **Kassai Gyula**, az iskola igazgatója, **Kluch János** és a Czeglédi család tagjai egy nyilatkozatot írtak alá, melyben megfogalmazták azt

a küldetést, melyet a család és a nevét viselő iskola az elődökhöz való hűségben meg szeretne valósítani: hitvalló, hűséges, nemes ifjak nevelése, akik szorgalmas és becsületes munkájukkal, tiszta erkölcsű magatartásukkal egy mindig magasabb minőségi életre törekednek.

Ezek után a diákok rövid műsorral szolgáltak, majd két előadásra került sor. **Gaál**

Botond debreceni teológiai tanár *Reformatori örökség a magyar nemzeti kultúrában* címmel a református művelődés jelentőségéről szólt, **Anne-Marie Kool**, a Károli Gáspár Református Egyetem tanára pedig Michiel de Ruyter admirálistól, a gályarab lelkészek szabadítójáról beszélt, aki nagyon vallásos, elmélyült hitű ember volt.

Az istentiszteletet követően a Czeglédi család komoly ajándékokkal kedveskedett: csillagászati távcsövet, illetve a magyar irodalom legnagyobbjainak munkásságát bemutató könyvsorozatot ajándékozott az iskolának.

Az ünnepi alkalom zászlós felvonulással kezdődött és végződött, az új jelképeket birtokba vehette az iskola. A nagyteremben kiállított jelképek nap mint nap arra intik a diákokat, hogy az elődök magatartása és hite őket is kötelezi: közösségük, nemzetük hűséges, becsületes tagjává, kiművelt emberfökké kell válniuk.

Kiss Beáta

Végül **Ambrus Erika** helybeli lelképásztor elevenítette fel a jegyzőkönyvekben leírtak alapján (Zsigmond István presbiter összeállítás) Czeglédi Pál esperes garamsallói szolgálati idejének (1920–1937) eseményeit: 1922-ben lelkészlakot, 1923-ban iskolát javítottak. Ugyanezen években a háborúban rekvirált harangok helyett újakat öntettek Szlezák László budapesti műhelyében, és emléktáblát állítottak az I. világháborúban elesett hősök emlékére. Mindezt közadakozásból. Miért? Mert a harangok hívó hangja, a hősök emléke és a múltból jelent és jövőt építő reménység Isten iránti hálával párosulva erre indította őket.

Nemzeti imánk eléneklése után vonultunk ki a templomból. Külön örültünk, hogy jelen volt erdélyi testvérgyülekeztünk, Magyarország küldöttsége, valamint a budai református gyülekezet néhány tagja is. Az alkalomért és az egész Czeglédi Péter Napokért Istené legyen a hála és a dicsőség!

—ae—

Kivonulás a garamsallói templomból

A fesztivál május 18-a és 20-a között került megrendezésre Budapest Ferencváros kerületében a Bakáts tér, a Ráday utca, a Kálvin tér és a Lónyay utca által körülhatárolt területen. Célja – a zenei sokszínűségén kívül –, hogy felmutassa a Magyarországi Református Egyház kulturális, társadalmi, szociális és hitéleti munkáját. Az egész Kárpát-medencéből érkeztek résztvevők. Felvidékről kórusunkon, a Kassai Magyar Református Egyházközség *Laudate Dominum* kórusán kívül részt vett még a kiskövesdi gyülekezet kórusa, az apácaszakállasi gyülekezet énekkara és a hetényi Tábita bábcsoport is.

Az ünnepélyes megnyitón a fesztivál főszervezője, **Böszörményi Gergely** és Ferencváros polgármestere, **Bácskai János** köszöntötte az egybegyűlteket, majd **Jákob János** református tábori püspök mondott áldást. A próba után fáklyákkal a kezünkben, énekeskönyvi énekeket énekelve, fűvös zenekar által kísérve vonultunk a Bakáts térről a Kálvin téri templomba az esti áhítatra. Nagyon érdekes volt figyelni a járókelők reakcióját a lassan vonuló, hatalmas, Krisztusról éneklő tömeggel kapcsolatban.

MEGHALLANI ISTEN HANGJÁT

Egyházmegyei missziós délután volt Alistálon

A Pozsonyi Református Egyházmegye több önkéntese, pár lelkipásztor, a bösi regionális ifjúsági bibliakör, valamint az egyházmegyei felnőttbibliakör jó néhány tagja szervezésében május 19-én egyházmegyei missziói napra került sor az alistáli imaház udvarán.

Édes Árpád helybeli lelkipásztor köszöntő szavai után **Vámos Béla** egyházmegyei missziói előadó a *Mt 9,9–13* alapján tartott áhítatot: jóllehet zajos világban élünk, Isten hangját ma is meg lehet hallani, és csak úgy lehetünk áldottak, ha a megszólításra választ adunk.

A missziói nap fő előadója a Szeged melletti Kúbekháza polgármestere, **Molnár Róbert** egykori parlamenti képviselő

Molnár Róbert

IX. Református Zenei Fesztivál Budapesten

Énekel-zenével a református egység ünnepén

Az esti áhítaton **Szabó István**, a Duna-melléki Református Egyházkerület püspöke hirdette Isten igéjét a *Zsolt 77,17a* alapján: „*Láttak téged a vizek, ó Isten, láttak a vizek, és megremegtek.*” Ezt követően **Sebestyén Márta** népdalénekes és éneklőtársa, **Andrejszki Judit** különböző korok énekein vezettek végig bennünket.

A Lónyay utcai Református Gimnázium udvarán szombaton délelőtt mi is fel-

A kassai *Laudate Dominum* kórus. (Urbán Károly felvétele)

álltunk a pódiumra, ahol énekelni tettünk bizottságot. Ezt követően a Kálvin téri református templomban közös főpróbán készülhettünk az ötszáz fős kórus kon-

certjére. A Kárpát-medence különböző részeiből érkezett rengeteg kórustag teljesen megtöltötte a földszinti padokat és a két emeleti karzatot. Az egyesített kórust a fesztivál zenei részének felügyeletét végző **Bódi Tamás**, továbbá **Almási Kornél** és **Katona János** alezredes, a veszprémi légierő zenekarának vezetője dirigálta. A próba után átvonultunk a Nemzeti Múzeum lépcsőjére, ahol Bódi

Tamás és Böszörményi Gergely köszöntöje után a múzeumkert megtöltő hatalmas tömeg előtt énekelni jól ismert református énekeket, többszólamú kórusműveket és történelmi énekeket. Kórusvezetőnk, **Kovácsné Pálcsó Edit** külön hangsúlyt helyezett a készüléskor arra, hogy több héten keresztül a kórusműveket több szólamban gyakoroljuk.

Hatalmas élmény volt érezni azt, amit az egyik éneklőnk mond:

Szeretettelben összeforrvan egy közös test tagjai. Megfáradva, de lelkiileg feltöltődve és megerősödve értünk haza.

Bodnár Noémi

Hánykócs Leonárd

a szánkat nap mint nap, miközben kevésbé tudatosul bennünk, mennyire nagy kincs, ha érzékszerveink, végtagjaink megfelelően működnek.

Szívhez szóló és hiteles volt **Nagy Milada**, a kulcsodi gyülekezet oszlopos tagja, aki bizottságtételében arról vallott, hogyan fogadta be szívébe az Urat, és milyen nagy örömet jelent számára ennek az élő kapcsolatnak a naponkénti megtapasztalása.

Egy-egy bizottságtétel közt énekel és zenével dicsérte az Urat a gyülekezettel közösen a felsőpatonyi gyülekezet Felső Hangok nevű együttese, valamint az alistáli református iskola formálódó zenekara. A missziói délután hivatalos része **Szabó András** esperes imádságával zárult. A szeretetvendégség alatt volt lehetőség beszélgetni, keresztyén irodalmat is vásárolni.

A Felső Hangok együttes

–vb–

A Szeretethíd elnevezésű Kárpát-medencei református önkéntes nap idén negyedik alkalommal, ezúttal május 18-án és 19-én valósult meg. A rendezvénybe már a kezdetektől fogva bekapcsolódnak felvidéki csoportok is.

Az önkéntes napok célja, hogy cselekvésre buzdítsa a református gyülekezeteket, iskolákat és a körülöttük lévő szervezeteket és intézményeket úgy, hogy közben személyes kapcsolatok épüljenek generációk, a segítséget nyújtók és rászoruló, Isten és ember között. Az önkéntes feladatok közt szerepel temetőgondozás, kerítésfestés, igés lapok kézbesítése, parkrendezés, süteményosztás, játszótér és padok javítása, szemégyűjtés, ingyen ölelés osztása, magyar táblák kihelyezése, ruhák gyűjtése és kiosztása, faültetés és még sok más.

A Kárpát-medencében idén körülbelül 11 000 ember végzett önkéntes munkát a Szeretethíd felhívására. Ebből Felvidékszerzte negyvenkét csapat kapcsolódott be (Alistáltól Gútán és Rimaszombaton át egészen Ágcsernyőig), és több mint 1700 embert tudunk megmozgatni. Az elvégzett önkéntes munka értéke körülbelül harmincezer euró. A szlovákiai szervezést

Húsz éve indult újra az alistáli iskola A minőségen túl kegyelmet tapasztalni

A kerek évforduló kapcsán május 26-án, pünkösd előtt egy nappal haláladó ünnepséget szervezett az Alistáli Református Egyházközösség, amely 2010-ben vette át az alapító-fenntartói jogokat az iskolát 1992-ben újraindító Zsinati Elnökségtől.

Fazekas László püspök az ApCsel 3,6 alapján megtartott igehirdetésében kifejezte hálánkat: „Pünkösd csodának tartjuk, hogy egyházunk elsőként alapított

Idén is sikeres volt a Szeretethíd Egyházunknak 1700 embert sikerült megmozgatnia

a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Diakóniai Központja vállalta fel. A református gyülekezetek és iskolák mellett bekapcsolódtak többek közt az ipolysági Fegyverneki Ferenc katolikus iskola, a batorkeszi szakközépiskola és a komáromi Selye János Gimnázium diákjai, a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség, valamint az alistáli – környezetvédelem-

Gömörmihályfalvai szorgoskodók

mel foglalkozó – ECori polgári társulás is. A gömri gyülekezetek is szép számban kivették részüket a hétvégéből.

iskolája húsz év óta működik, él, hasznos és éltető.” Volt időszak, amikor „élete megroppant, áthághatatlanak tűnő falak emelkedtek, s szinte magatehetetlenségre volt ítélve.” Emellett az iskola koldult is: megértést, szeretetet, alamizsnát. S rendkívül felemelő, hogy „vannak Péterek és Jánosok, akik nem mennek el közömbösen a segítségre szoruló mellett” – tett bizonyosságot az igehirdető.

Oros Márta megbízott igazgató vetített képes beszámolót tartott az iskola két év-

Példaértékű a nagyölvédi lakosok összefogása, ahol az iskola magyar és szlovák osztályai, a katolikus gyülekezet a református gyülekezettel, a fiatal focisták, a Via Nova ICS helyi szervezete és egykori diákok közösen tették otthonosabbá községüket. Még a polgármester asszony is festette a temető kerítését, az iskola diákjai pedig meglátogatták egy rövid műsorral a nagysallói, a sárói és oroszai öregotthonban élő időseket, hogy örömet csempésszenek mindennapjaikba.

Az idei önkéntes napoknak a világi fővédnöke Kovács Árpád, a magyarországi Költségvetési Tanács elnöke volt. Beszédében kiemelte, hogy egy közösség akkor tölti be valódi szerepét, ha nemcsak tagjait építi, formálja teljesebb emberre, hanem szólni tud, van mondanivalója környezete, a társadalom számára is.

Hisszük: az elvégzett munka Isten országát építi valóságban és hitben egyaránt.

Lengyel Zoltán

tizedéről. Szólt a sikerekről, nem hallgatta el az átélt nehézségeket sem, megköszönte minden jóakaró támogatását, s a reménység hangján szólt a jövőt illetően.

Az iskola 2005-ben átadott sportpályáján közel kétórás műsort adtak a diákok: szavaltak, mesét mondtak, népi táncot jártak, dramatizált játékokban tettek bizonyosságot, és evangéliumi énekeket adott elő az iskola diákjaiból alakult zenekar. A köszöntések során szót kért Fekete Vince főgondnok, Szabó András esperes, Csóka Éva polgármester és a szülők képviselőiben Kis Lucia, akik a biztatás és a reménység hangján mondtak köszönetet az iskolával kapcsolatos tapasztalataikért. A testvériskolák képviselőiben Sebők Attila, a rimaszombati és Kluch János, a lévai gimnázium igazgatója kis ajándékkal fejezte ki szeretetét és megbecsülését.

Az iskola két éve átadott épületében a jelenlevők megtekinthették azt a seregnyi oklevelet, amit a diákok a különböző tantárgyi olimpiákon és egyéb versenyeken szereztek. Az oktatás minőségén túl azonban van még egy fontos aspektus: azok a szülők, akik rá merik bízni gyermeküket erre az iskolára, szeretetet és kegyelmet tapasztalnak – amint Fazekas László püspök fogalmazott az igehirdetésben. Legyen ez éltető erő a fenntartó számára!

–kis–

Június 19-én és 20-án Szombathelyen ülésezett a Kárpát-medencei egyházkerületi elnökségek, esperesek és egyházmegyei gondnokok tanácskozó testülete, a Generális Konvent.

A nyitó áhitatot a vendéglátó egyház püspöke, **Steinbach József** tartotta a *2Kor 1,23–24* alapján, mégpedig a hitvalló, az érett és az élő hit összefüggéseiről. A vendégeket ézsaiási igével köszöntő **Huszár Pál** dunántúli főgondnok hangsúlyozta, hogy az egységes Magyar Református Egyházat képviseljük. A létrejött 400. évfordulóját ünneplő egyházkerületet a püspöke mutatta be.

Bölcskei Gusztáv tiszántúli püspök részletesen szolt az egység elmúlt évéről: a GK elnökségi üléseiről (arról is, amelyen jelen voltak a szlovák egyházmegyeiek képviselői), a közös lelkészképzésről, a közös lelkészképzésről, a Református Egyházak Világközösségébe közösen fitzendő tagdíjról, a szlovák állampolgár-

400 éves a Dunántúli Református Egyházkerület Szombathelyen ülésezett a Generális Konvent

ságáért harcoló Kassai Gyula melletti nemzetközi kiállásról, a Kálvinszillag pozitív visszhangjáról stb.

Az alkotmányjogi bizottság munkájáról **Bibza István**, a liturgiaiéről **Fekete Károly**, a közoktatási alapról **Ábrám Tibor**, a lelkészegyélezési alapról **Bölcskei Gusztáv**, a Kálvinszillagról ugyancsak Fekete Károly számolt be. A Szeretethídról **Tarr Zoltán** zsinati tanácsos referált, szintén ő tájékoztatót a 2011. évi és az idei költségvetésről (jóváhagyása az elnökség jogköre). A példaértékű együttműködések kapcsán **Juhász András** Csongrád és a Délvidék, **Nagy Ákos Róbert** és **Szőnyi Tamás** a kettészakított gömöri reformátusság kapcsolatáról szolt. A tanácskozáson szó esett A heidelbergi kátéről is (jövőre lesz a megjelenése 450. évfordulója): a korábbi fordítások alapján egy bizottság

elkészítette a revideált szövegét, s a GK hasznosnak látná kiadását más nyelveken is (szlovákul, románul stb.). A jövőbeli együttműködés kapcsán javaslat született egy Kárpát-medencei kátévetélkedő lebonyolítására és egy testvérgyülekezeti regiszter összeállítására. Az ülés zárónyilatkozat elfogadásával ért véget (alább közöljük, benne olvashatók még egyéb lényegi tudnivalók).

Utána az ülés résztvevői Körmendre utaztak, ahol a városban való végigvonulást követően részt vettek a dunántúli egyházkerület 400. évéért a városi sportcsarnokban megtartott hálaadó istentiszteleten (az M1 élőben közvetítette). Bölskei Gusztáv püspök a *Péld 1,7* alapján meg-

Bölskei Gusztáv püspök a sportcsarnokban. (A szerző felvételei)

tartott ígéhirdetésében utalt a négy évszázaddal korábbi kezdetre, Huszár Pál főgondnok pedig történetként Isten iránti hálával tartott nagyívű visszatekintést.

–akb–

A Generális Konvent zárónyilatkozata

A Kárpát-medencei magyar református egyházak, egyházkerületek és egyházmegyeiek tanácskozó testülete, a Generális Konvent sorrendben hetedik ülését a Dunántúli Református Egyházkerület meghívására Szombathelyen tartotta 2012. június 19-én és 20-án. A tanácskozáson részt vettek a diaszpóra képviselőiben az amerikai és a nyugat-európai magyar reformátusok képviselői is.

A Konvent közössége Isten iránti hálaadással osztozott a Dunántúli Református Egyházkerület 400 éves fennállása megünneplésében Körmend városában. Az ünnepi eseményekkel és kötetlen beszélgetésekre is lehetőséget adó alkalmakkal gazdagított tanácskozás a Kárpát-medencei magyar reformátusság egysége megjelenésének és megélésének különleges alkalma volt. A Konvent beszámolókat hallgatott meg a magyar református egység elmúlt egy esztendei eseményeiről, a bizottságok és különböző testületek munká-

járól, valamint a közös költségvetés 2011. évi eredményéről és 2012. évi tervezetéről. A Generális Konvent közössége köszönettel vette a Liturgiai Bizottság többévi munkája nyomán formálódó közös istentiszteleti példatár munkálatainak előrehaladásáról szóló beszámolót.

A Konvent megbízásából elkészült A heidelbergi káté új magyar fordítása. A heidelbergi káté megjelenésének 450. évfordulója alkalmából a Generális Konvent 2013 júniusára összehívja a Magyar Református Egyház Zsinatát, amelynek napirendjén a káté új magyar szövegének elfogadása és a közös alkotmány néhány ponton szükségessé vált módosítása szerepel. A Konvent határozatot hozott arról is, hogy A heidelbergi káté fordítását a Magyar Református Egyház készíttesse el és adja ki a Kárpát-medencei reformátusság anyanyelvein.

A Generális Konvent úgy határozott, hogy június 4-ét, a Nemzeti Összetartozás

Napját felveszi a magyar reformátusok számára javasolt jeles napok sorába. A Konvent kéri a gyülekezeteket, hogy a presbitériumok döntése alapján harangozzanak mind május 22-én, a Magyar Református Egység, mind június 4-én, a Nemzeti Összetartozás Napján.

A Generális Konvent aggodalommal értesült arról, hogy ismét veszélybe került a kárpátaljai magyar református iskolák működése. Ezért kéri a magyar kormány illetékeseit, hogy kísérik fokozott figyelemmel a nemzeti jelentőségű intézmények fenntartását.

Szombathelyen és Körmenden, megélve a testvéri összetartozás erejét és az egység örömét, a Generális Konvent közössége buzdítja a Kárpát-medence magyarságát, hogy a rövid távú politikai érdekek által vezérelt belső és külső megosztottság ellenére törekedjen az összefogásra és a közösségben megtapasztalható érdek nélküli összetartozás megélésére.

Szombathely, 2012. június 20.

(Befejezés az 1. oldalról)

nyes keretet és útmutatást adhat majd a gyülekezeteknek. Hosszas vita után végül egy elvi határozat született tizenhét képviselő támogatásával, mely szerint a Zsinat szándékozik egy egységes díjlevelet jóváhagyni és hatályba léptetni.

A Zsinat foglalkozott a Közalapról szóló törvény megnyitásával is. **Hranyó Mihály** zsinati képviselő azzal indokolta az erre vonatkozó beadványát, hogy a lelkipásztorok számára előirányzott személyi keretben még pár év elteltével is csak legfeljebb kéthavi fizetésnyi összeg gyűlik össze. Mivel a személyi keret egyfajta tartalékalapként szolgál arra az esetre, ha az állam már nem támogatná olyan mértékben az egyházakat, mint korábban, a Zsinat megbízta a gazdasági bizottságot, hogy készítsen különböző modelleket a személyi keret szükséghelyzetben történő esetleges jövőbeni merítése és gyarapítása vonatkozásában.

A tárgysorozati pontok között szerepelt az abaúj-tornai egyházmegyében lévő Györkei Református Egyházközség átlépési kérelme a szlovák gyülekezeteket tömörítő ondava-hernádi egyházmegyébe. Hosszas vita

Rimkokován ülésezett a Zsinat

ENGEDÉLYEZTÉK GYÖRKE ÁTLÉPÉSÉT

után végül a Zsinat 2013. január 1-jei hatállyal jóváhagyta az erre vonatkozó indítványt, de feltételül szabta meg az illető egyházmegye esperesének és a gyülekezet lelkipásztorának a magyar ajkú hívek számára a magyar nyelvű szolgálatok biztosítását. Döntés született arról is, hogy amíg a Zsinat szlovák tagjai nem erősítik meg az SZRKE alkotmányos egységét a Zsinat 18/2011-es határozata értelmében, illetve amíg le nem zárul a Zsinat és a Zsinati Tanács által kezdeményezett jogalkotási folyamat, addig az egyház legfelsőbb szerve nem kíván foglalkozni egyetlen további egy-

házközség átlépésével sem más egyházmegyébe.

A Zsinat október 1-jei hatállyal módosította a Közalapról szóló törvény arra vonatkozó rendelkezését is, mely szerint az egyházközség az általa fizetendő járulék legalább felét az aktuális évben május 31-ig, a fennmaradt összeget pedig október 31-ig köteles befizetni az egyházmegyén keresztül a Közalap számlájára.

Jogértelmezés céljából került a Zsinat elé a megválasztott, de be nem iktatott lelkészek helyzete. Ezzel kapcsolatban a Zsinat a beiktatás elmaradásának okát vizsgálat tárgyává teszi.

Végleges megoldást a lelkészek választásáról szóló törvény jelent majd, melynek tervezete a Zsinat asztalán volt ugyan, de megtárgyalása időhiány miatt az őszi ülésre halasztódott a lelkésztozábbképzés szabályzatával együtt.

–ii–

Május 22. – Arany-fekete dátum

Lecki Lajos után a felesége lett a gondnok

Ez a dátum a magyar református ember szívébe arannyal van beírva. Azonban van, akinek az arany mellett sokkal dominánsabb e dátumhoz kötődően a fekete szín. Egy esztendővel ezelőtt, 2011. május 22-én hunyt el a garamsallói gyülekezet gondnoka, Lecki Lajos.

Gondnok úr nagy harcos volt. Harcosa elsősorban az Úrnak; teljes szívvel szolgálta Urát, gyülekezetét. Nagy harcos volt abban az értelemben is, hogy nyolc évet harcolt a gyilkos kórral. És hogyan? Szemébe nevetett, félelmet, rettegést nem ismert, szinte az utolsó percig dolgozott, „beszélgetett”, bár a gégeműtét után már csak gép segítségével beszélt és csak lélekben énekelt, mindenben részt vett: a gyülekezet, a falu, a társadalmi szervezetek életében.

Kiváló humorérzéke nem hagyta el. Pedig tudatában volt, hogy bármelyik pillanatban fordulhat a kocka, de azt is tudta, hogy a betegség csak csatát nyerhet, mert ő a hit nemes harcát harcolja s végezetül az

élet koronája tétetik el számára, mert Krisztussal ő a győztes, nem a halál. Hogy mennyire tudta, hogy az élete ma van, a holnap már nem biztos, mutatja az, hogy minden tavasszal, a böjti vagy a tavaszi úrvacsoraoasztást követően, mikor a presbiterekkel együtt voltunk a pa-

rókián, szedett egy kis csokorral az első hóvirágokból vagy ibolyákból, s mikor megkérdeztem, miért, azt felelte: Ki tudja, jövőre adhatok-e még?

A napokban a gondnok asszony-nyal a megboldogult gondnok új

meggyengült egészségű édesanyját látogattuk meg. A testet lassan elhagyó lélek Isten utáni vágyakozása és a fájó, választ nem váró kérdés, beletörődés: szegény fiam, mennyit szenvedett! Egy nehéz sorsú édesanya, s szívében a fájdalom, a veszteség. Nemcsak a nyolcvan-egynéhány év súlya, hanem fia halálának terhe nyomja bele az ágyba sovány kis testét.

Mindent oly szépen intézett – énekeljük az Úrról, s valóban, mert az idén a gyülekezet gondnokot választott, a néhai gondnok özvegyét, Lecki Etelkát. Miért? Mert férje mellett megtanulta, hogy aki fölvette a kolompot, annak kolompolnia kell, mennie kell, terelnie kell, annak szolgálnia kell. S ez a hűség kívülre is látszik, a gyülekezet felé. Staféta-botot átvenni? Így is emlékezni? Tudni, hogy férje is ezt szeretete volna? Nyilván mind benne volt a döntésben, az út vállalásában, de elsősorban az a hit és a szolgálat szeretete, ami jellemezte a gondnok urat is életében, szolgálatában. Az Úr vigasztalja az emlékezőket!

Nos, Garamsallón ettől arany-fekete a május 22-ei dátum.

Ambrus Erika

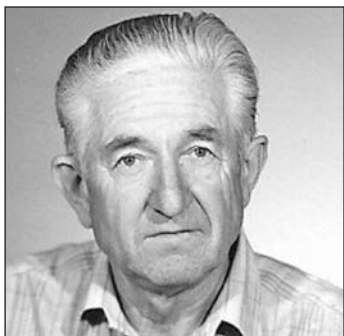
Nagyon sok olyan esemény történik életünkben, amikor szükségünk van vigasztaló szóra, mely által előre tudunk tekinteni egy boldog cél felé, amikor nemcsak a láthatókra nézünk, amelyek ideigvalók, hanem a láthatatlanokra, amelyek örökkévalók.

Amikor Ninive szorult helyzetben volt, Náhum próféta így kiáltott fel: „Hol keressek néked vigasztalókat?” (Náh 3,7b). Milyen jó, hogy mi tudjuk, hol keressük a vigasztalást! „Áldott az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, az irgalmaságnak atyja és minden vigasztalásnak Istene; Aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban...” (2Kor 1,3).

Egyházi ünnepeink is erősítettek bennünket abban a bizonyosságban, amit Jézus így mond: „...aki hisz énbennem, ha meghal is él” (Jn 11,25b). Az áldozócsütörtök ünnepe arról szólt, hogy nemcsak életünk, hanem helyünk is van az Atya hajlékában. Pál apostol mondja: „Mert tudjuk, hogyha e mi földi sátorházunk elbomol, épületünk van Istentől, nem kézzel csinált, örökkévaló házuk a mennyben” (2Kor 5,1). Pünkösdkor pedig beteljesedett, amit Jézus a búcsúbeszédében mond: „Ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok. És én kérem az Atyát, és más vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké” (Jn 14,15–16). Ez az, ami igazán vigasztalás számunkra, ami igazán erőt ad a koporsók mellett és a halál felé közeledve.

A tornaljai gyülekezetben ezzel a hittel gondolunk vissza és emlékezünk azokra, akik a gyülekezetből hazatértek Urukhoz, de különösképpen gondnokainkra, akik ebben az évben adták vissza lelküket Teremtőjüknek.

TÓTH KÁLMÁN (1921–2012)

Vigasztalásra szoruló emberek vagyunk

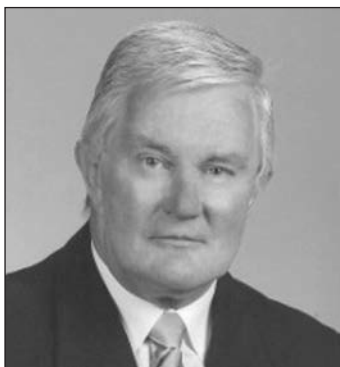
1921. május 30-án született Tornalján. 1949-ben házasságot köt Barankai Erzsébettel, mely házasságból két gyermek született. Isten áldásá tette őt nemcsak a szűkebb család, hanem a nagyobb család, a gyülekezet számára is.

1990-ben a gyülekezet presbiterré választja, és amikor Isten látta, hogy a kevesen is hű volt, 1993-ban a gyülekezet gondnokává teszi, mely tisztséget hűséggel és odaadással 2002-ig töltötte be. Amikor pedig itt is hűnek találtatott, Isten megbízta még további szolgálattal: több éven keresztül a gyászistentiszteleteken énekvezérként szolgált nemcsak Tornalján, hanem a környező falvakban is – néha már megfáradva, de teljesítve Istentől kapott megbízatását.

2011. február 7-én hitvestársa koporsója mellett kellett megállnia, amely veszteség, fájdalom lelkiében megtörte. Nem is lehet ezen csodálkozni, hiszen azt veszítette el, akivel hatvankét esztendővel együtt Isten kegyelméből.

2012. január 9-én őt is hazaszólította a mindeneknek Ura. Az ige szava a mi reménységünk: „Életet kért tőled: adtál néki hosszú időt, örökkévalót és végtelent... Sőt áldásá tette őt örökké, megvidámítottad őt színed örömeivel” (Zsolt 21,5.7).

IVÁN LÁSZLÓ (1949–2012)

„Atyám! ha lehetséges, múltjék el tőlem e pohár; mindazáltal ne úgy legyen amint én akarom, hanem amint te” (Mt 26,39b). Így imádkozott egykor az Úr Jézus halála előtt a Gecsemáné-kertben, és az Úr Jézus eme szavaival imádkoztunk mi is február második vasárnapjától a tornaljai gyülekezetben szinte min-

den együttlétet alkalmával, miután tudomásunkra jutott, hogy szeretett gondnokunkat, Iván Lászlót Isten súlyos betegséggel próbálja meg.

Gyógyulásért imádkoztunk, de Istennek más volt az akarata, és ezt március 19-én, amikor hazahívta őt teremtő Ura, gondviselő Istene, bár szomorú szívvel, de az örök életbe vetett hittel és a feltámadásba vetett reménységgel fogadtuk el.

Iván László 1949. augusztus 21-én Tornalján született Istenben hívő és Istennek szolgáló szülők gyermekeként. Két testvérrel együtt már a szülői házban megtanulhatta a két nagy parancsolatot: szeresd az Urat, a te Istenedet, és szeresd felebarátodat, mint önmagadat! Ez az, ami széppé és boldoggá teheti az életet, és ez az, ami értelmet ad e földi életnek. És ő ezt mindvégig meg is tartotta szívében, és igyekezett e parancsolat szerint élni. Szerette Istent, és hűséges maradt hozzá tanárként is abban a nehéz időszakban, amikor inkább azt hangoztatták, hogy hallgass és ne beszélj az Istenről. De ő akkor is tudta, hogy az Istennek kell inkább engedelmessé válni, mint az embereknek (ApCsel 5,29).

Isten akaratának engedelmessé válni fogadta el a presbiteri megbízatást 1993-ban, majd 2002-től élete végéig a gondnoki szolgálatot, követve ezen az úton édesapja nyomdokait, aki szintén sok éven keresztül volt a tornaljai gyülekezet gondnoka. Istenbe vetett hittel vállalta ezt a megbízatást is, végezve hűséggel és áldozatvállalással a szolgálattal. Igyekezett ott lenni mindennütt, ahova az Úr hívta és szólította.

És Isten akaratát teljesítette hitvesként és édesapaként is. Isten 1977-ben hitvestárssal, Czigány Margittal áldja meg, majd két fiúgyermekkel, az elmúlt évben pedig egy unokával. Istenbe vetett hitben élt, hitben nevelte gyermekeit, és hittel végezte munkáját.

Mindenkor tudta, amit az ige így mond: „Mert békességes térésre van szükségetek, hogy az Isten akaratát cselekedvén, elnyerjétek az ígéretet” (Zsid 10,36).

*

Istennek legyen hála mindkét gondnokunk életéért!

Fazekas Ágnes

Szlovák–magyar eseti bizottság. A Zsinat által létrehozott, az egyházunkban uralkodó nyelvi állapotok felmérésére hivatott szlovák–magyar eseti bizottság eddig két ízben ülésezett hivatalosan: április 23-án és május 21-én egyaránt Rimaszombatban, a Tompa Mihály Református Gimnázium épületében. A bizottsági üléseken nyolc egyházmegye képviselője volt hivatalosan jelen (mint köztudott, a nagymihályi egyházmegye nem delegált senkit). A berekfürdői lelkészértekezleten június 15-én informális tanácskozást tartottak a bizottság jelen levő tagjai.

Tamás Aladárné százéves. Rimaszombatban május 20-án ünnepi istentiszteletet tartottak özv. Tamás Aladárné Szücs Ilona rendkívüli jubileuma kapcsán. A magyar állampolgárság felvétele miatt hatósági zaklatásnak kitett tanítónő eddigi életéért tartott hálaadason az igehirdetés szolgálatát Erdélyi Géza nyugalmazott püspök végezte. Az egyházközség nevében Molnár Sándor lelképásztor és Bán Zoltán gondnok köszöntötte a gyülekezet

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara életéből

A komáromi Selye J. Egyetem Református Teológiai Karán május 15-én tizenhét katechéta tett sikeres magiszteri államvizsgát, június 12-én pedig nyolc katechéta hallgatónak sikerült a baccalaureátusi államvizsgálója.

Június 11-én sikeres magiszteri államvizsgát tettek a következő teológusok: **JUDr. Bók György** (Hardicsa), **Csapkovic Bertalan** (Dunamellék), **dr. Héjjáné Angeli Vivien** (Dunavarsány), **Haris Szilárd** (Perbete), **Hozák Viktor** (Komárom), **Komjáti Tímea** (Pér), **Alexandra Prčíková** (Kassa).

Karunk ünnepélyes tanévzáró istentiszteletére június 22-én került sor, ahol az ígét Buza Zsolt hirdette; úrvacsorát osztottak Batta István és Varga László doktoranduszok.

Június 22-én sikeres rigorózus vizsgát tett **Fekete-Tóth Andrea** komáromi segédlelkész és **Szabó István** Marosvásárhelyről. Fekete-Tóth Andrea munkájának címe *A szülők oktatása gyermekük keresztsége előtt*, míg Szabó Istváné a *Református cég- és intézményvezetés Erdélyben* címet viseli.

A sikeresen vizsgázott hallgatók ünnepélyes diplomaosztója és eskütétele 2012. június 24-én volt a komáromi református templomban, 2012. augusztus 27-én pedig a PhD-hallgatók doktori munkáinak védésére kerül sor.

legidősebb tagját. Nem hiányoztak a magánszemélyek és civil szervezetek köszöntései sem: a Simonyi Alapítvány közéleti helytállásáért Petőfi-díjjal tüntette ki az ünnepeltet.

Tanévzáró Újlóton. 2012. június 17-én tanévzárói alkalomra került sor Újlóton. Sándor Veronika lelképásztor igehirdetése után a gyermekek számot adtak arról, mit sajtótítottak el a hittanórákon. Minden gyermek elmondott egy-egy ószövetségi történetet, összefoglalták a Szentírásról és a Tízparancsolatról tanultakat. Hálát adtak Istennek énekszóval is, és aranymondással bátorították a jelenlevőket.

MRETSZ-ülés. Július 28-án Balatonszárszón kerül sor a Magyar Református

Az Úr csodásan működik

A Zselízi Református Egyházközség május 27-én hálás szívvel mondott köszönetet az Úrnak a hét konfirmandusért, a hat megkeresztelt (nem csecsemő) gyermekért, és egyben köszöntötte a tíz éve Zselízen szolgáló Révész házaspárt.

Lelkészeink munkája nyomán élő a gyülekezetünk, szaporodik az istentisztelet látogatók száma, van gyermek-istentisztelet, bibliaóra. Táborok, evangelizációk, ünnepi megemlékezések, a templom- és a parókia felújítása, a rászorulóknak segítése, betegek és idősek látogatása teszi élővé gyülekezetünket; s ezért a kegyelemért egyedül Istené a dicsőség!

Bordán Rozália

Adományok a perbenyiki Jó Pásztor Házának

2012. június 20-ig a következő adományok érkeztek a Perbenyikben létesített Jó Pásztor Háza javára:

Kuczmann család (Királyhelmece): 30 euró, névtelen adakozó (Nagyida): 20 euró, Boros Andrea (Pozsony): 400 euró, Csáji Irén (Nagyida): 20 euró, névtelen adakozó (Nagyida): 20 euró, névtelen adakozó (Magyarbód): 40 euró, a felsőcsáji református gyülekezet: élelmiszer és 280 euró, Bojti Adrianna (Perbenyik): 10 euró, Miroslav Labaš (Kassa): élelmiszer, Harasztai János (Nagyida): 50 euró, a deregnyői református gyülekezet: ruhanemű, németországi evangélikus misszió: ruhanemű, a kassai szlovák református gyülekezet: élelmiszer és 215 euró, a sacai és a buzinkai református gyülekezet: élelmiszer és 200 euró, Fedics Valéria (Ágcsernyő): elektromos dolgok, festékek.

Hálásan köszönjük az adományokat, illetve adójuk két százaléka felajánlását is mindazoknak, akik gondoltak ránk. Isten áldása kísérje a jóságú adakozók életét!

Szabóné Kozár Éva

Egyházak Tanácskozó Zsinata közgyűlésére. Ugyanott tartja július 23-a és 29-e között – alapításának 20. évfordulóján – szokásos nyári konferenciáját a Magyar Népfőiskolai Collegium.

Komáromban a Doktorok Kollégiuma. A Magyarországi Református Egyház Doktorok Kollégiuma 2012. augusztus 21-től 24-ig Komáromban tartja szokásos évi konferenciáját. A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara szervezésében megvalósuló szakmai rendezvényre kb. 250 főt várnak.

A Pátria rádió református műsorai:

Július 22-én 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában az imádság erejéről szól a hallgatókhoz Beňadik Adrián barsváradai lelképásztor.

Augusztus 5-én 8.05-kor a Világosságban Kraus Viktor mokcsakerési lelképásztor témája Péter apostol levele alapján: „Szentek legyetek!”

Augusztus 19-én 8.05-kor a Világosságban Molnár János körtvélyesi lelképásztor Péter apostol levele alapján a lelki házzá való épülésről szól a hallgatókhoz.

Szeptember 2-án 8.05-kor a Világosságban az emberi rendnek való engedelmességről szól igehirdetésében Géresi Róbert püspökhelyettes, abaújszina lelképásztor.

Szeptember 16-án 8.05-kor a Világosságban a házastársak egymás iránti megbecsüléséről szól a hallgatókhoz Tóth László gömörzskárosi lelképásztor. **Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya**

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34, 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a szerkesztőség címén és a református lelkészi hivatalokban.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi: **930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.**

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Regisztrációs szám: SÚTI 15/6